

Tesi

30 vuotta

Kasvuyrityspulssi

tammikuu 2025

Saatesanat

Kasvuyrityspulssi on saavuttanut jo viiden vuoden rajapyykin, ja koronakriisin tarpeisiin luotu tilannekuvan rakentaminen on vuosien varrella kehittynyt isoja harppauksia eteenpäin. Kehitystä on ollut tukemassa iso joukko Tesin työntekijöitä ja ulkopuolisia asiantuntijoita vuosien varrelta. Nykyiset kyvykkyudet kattavan tilannekuvan saavuttamiseksi ja muutosten seuraamiseksi ovatkin kehittyneet aivan eri tasolle ja omalta osaltaan tukevat myös kriisivalmiutta tulevaisuudessa.

Kyselytutkimuksiin liittyy aina omat haasteensa tulosten tulkitsemisen, tarkkuuden ja ennustettavuuden suhteen. Jälkikäteen tehdyissä analyyseissä voimme havaita kyselyn metodin vastaavan hyvin tarkasti tilinpäätöstiedoista jälkikäteen todennettavaa ”kovaa” faktaa. Kyselytutkimuksissa vuosien yli kertynyttä aineistoa on lisäksi mahdollista hyödyntää ennusteiden tulkitsemisessa ja toimialakohtaisen tilannekuvan tarkentamisessa. Yritykset ovat myös pystyneet ennakoimaan kuluvina vuosina liiketoimintansa kehitystä entistä tarkemmin.

2024 vaikuttaa kyselyn perusteella olleen vielä ennakoituakin haastavampi yrityksille ja arvioitu kasvu on ollut vaisua. 2025 vuoden osalta alamme kuitenkin näkemään jo positiivisempaa sävyä erityisesti teollisuudessa ja olemme optimistisia myös investointien virkoamisen suhteen. Vaikka haasteet erityisesti rakentamiseen liittyvillä sektoreilla ovat edelleen läsnä, haastamme yleistä keskustelua myös näkemään asioita optimistisesta näkökulmasta. Suomessa on paljon potentiaalia ja se on mahdollista osoittaa myös datan kautta.

Haluaisin erityisesti kiittää kaikkia yrityksiä ja yksilöitä, jotka käyttävät kallista aikaansa kyselyymme vastaamiseen. Pyrimme hyödyntämään kyselystä saatavia tuloksia mahdollisimman vaikuttavasti ja monipuolisesti. Tutkittuun tietoon perustuva päätöksenteko hyödyttää kaikkia ja auttaa kohdentamaan rajallisia resursseja mahdollisimman tehokkaasti.

Tänäkin vuonna kyselyn tuottamiseen ja kommentoimiseen on osallistunut laaja joukko asiantuntijoita, jotka ovat sparranneet meitä kyselyn laatimisessa ja tulkitsemisessa. Vaikka meillekin on jo kertynyt kokemusta kyselyn suunnittelusta ja toteutuksesta, on teidän panoksenne sen eteenpäin viemisessä ensi arvoisen tärkeää. Raskaimman työn tänäkin vuonna ovat toki tehneet meidän huikeat analyytikkomme Rasmus ja Ossi, tutkimuspäällikkömme Jakobin johdolla. Kiitos!

Helsingissä 16. tammikuuta 2025

Henri Hakamo

Tekijät

Henri Hakamo
Strategia- ja tutkimusjohtaja

Jakob Sandell
Tutkimuspäällikkö

Rasmus Varjoranta
Analyytikko

Ossi Tuominen
Analyytikko

Kyselyn perustiedot

Otoksen koko

1470 yritystä

Kyselyn toteutus

- Puhelinhaastattelu (kesto ~15 min)
- Toteuttajana Taloustutkimus
- Kysely on toteutettu 8.10.2024-2.1.2025

Sektorien ja yritysten valinta

- Kysely kattaa kahdeksan sektoria/toimialaa (TOL1-tasolla)
- Sektorien valinta perustui niiden osuuteen BKT:n muodostumisessa (arvonlisäys, työllisyys) ja sen kasvussa (arvonlisäyksen ja työn tuottavuuden kasvu)
- Yritysten liikevaihdon yläarvoa ei ole rajattu
- Alle 5 henkilön ja liikevaihdoltaan alle 200 t€ yritykset on rajattu kyselyn ulkopuolelle

Otoksen muodostaminen

- Kyselyn suunniteltu otoskoko on 1680 yritystä, joka jaetaan tasan kyselyn kahdeksan toimialan kesken
- Kyselyotos jaetaan kunkin toimialan sisällä tasan kolmen eri kokoluokan kesken (alle 2 M€, 2—10 M€ ja yli 10 M€ liikevaihto). Isompia yrityksiä on pyritty priorisoimaan otoksen sisällä.
- Toimialakohtaisia kiintiöitä ei ole vielä saatu tutkimuksessa täyteen. Tutkimuksen liitteenä löytyy tarkat kuvaukset lopullisesta otoksesta, sekä tutkimuksen virhemarginaalit TOL 1 -tasolla. Vajaita kiintiöitä ei ole painotettu "kaikki vastaukset" kohdissa vinouman korjaamiseksi.
- Toimialoja ei ole tuloksissa painotettu BKT:n, henkilöstömäärän tai yritysten lukumäärän mukaan. Kaikki vastaukset ilmentävät eri toimialojen keskimääräistä tilannetta ja merkitys talouteen vaihtelee toimialakohtaisesti.

Otoksen rakenne

Vastanneiden yritysten määrä toimialoittain ja kokoluokittain

Yritysten lukumäärä

■ < 2 milj. €
 ■ 2–10 milj. €
 ■ 10–20 milj. €
 ■ 20 milj. € <

Otoksen kuvaus

Eri tutkimuskierroksilla vastanneiden yritysten määrä yritysmuodoittain

Vastanneiden yritysten kierroskohtaiset lukumäärät ja osuudet

Tutkimuskierros^[1]

Tyyppi		Q2/2020	Q2/2020	Q4/2020	Q1/2021	Q4/2021	Q4/2022	Q4/2023	Q4/2024
Säätiöt, kommandiittiyhtiöt, osuuskunnat ja yksityiset elinkeinoharjoittajat	n	75	93	105	108	82	74	63	82
	Osuus	(5%)	(6%)	(6%)	(6%)	(5%)	(5%)	(4%)	(6%)
Suomalaiset emoyhtiöt	n	1319	1306	1260	1281	1232	1201	1257	1104
	Osuus	(80%)	(78%)	(75%)	(76%)	(78%)	(79%)	(80%)	(75%)
Suomalaiset tytäryhtiöt	n	121	128	151	125	117	120	124	146
	Osuus	(7%)	(8%)	(9%)	(7%)	(7%)	(8%)	(8%)	(10%)
Ulkomaiset tytäryhtiöt	n	109	131	142	143	124	104	103	110
	Osuus	(7%)	(8%)	(8%)	(8%)	(8%)	(7%)	(7%)	(7%)
Julkinen sektori	n	15	23	25	26	20	18	16	27
	Osuus	(1%)	(1%)	(1%)	(2%)	(1%)	(1%)	(1%)	(2%)
Kaikki vastanneet	n	1639	1681	1683	1683	1575	1517	1563	1470

Takana on kaksijakoinen vuosi – 2025 on odotuksia täynnä

Yhteenveto

Vuosi 2024 oli Suomen pk-sektorille kaksijakoinen. Kasvu oli yleisesti ottaen maltillista, vaikka toiveena olikin ripeä palautuminen useasta vaisusta vuodesta. Usealla alalla liikevaihdon keskimääräinen kehitys oli kuluttajahintaindeksin muutosta vaisumpaa, indikoiden ko. toimialojen hienoista reaalista kutistumista. Toisaalta talouden toimintaympäristössä ei ollut edeltävien vuosien tapaan suuria shokkeja, ja toimintaympäristön stabiloituminen yhdistettynä laskevaan korkotasoon tuo varmuutta tulevaisuuden suunnitteluun. Sen myötä moni ennustaakin ensi vuodelle vahvaa liikevaihdon kasvua, paranevaa kannattavuustasoa ja erityisesti suurempien yritysten osalta entistä suurempia investointeja.

Kasvuhakuisuus on pysynyt pk-kentässä hyvin tasaisena. Informaatio- ja viestintäala korostuu vuodesta toiseen kasvuhakuisimpana toimialana, ja teollisuus seuraa sen vanavedessä hopeasijalla. Samoin kasvutavoitteet ovat edeltävien vuosien tasolla.

Kyselytulokset enteilevät vuodesta 2025 suurien investointien vuotta. Osuus yrityksistä jotka ylipäättänsä tekevät investointeja on pysynyt tasaisena, mutta moni niistä jotka investoi, investoi isosti. Useampi kuin joka viides investoiva¹ yrityksistä ennustaa investoivansa yli 20% liikevaihdostaan ensi vuonna. Suurten investointien kasvu korostuu erityisesti suurimmissa, yli 20 m€ liikevaihdon, yrityksissä.

Vuoden 2024 kannattavuustaso oli marginaalisesti edeltävää vuotta parempi, mutta monella toimialalla koettiin merkittävää maksukyvyn parantumista. Rakennusalan vaikeuksien ennustetaan jatkuvan myös vuonna 2025, mutta jyrkin lasku lienee ohitettu ellei merkittäviä uusia makrotaloudellisia haasteita ilmaannu.

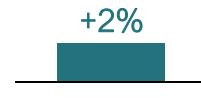
Työvoiman kysyntä ja tarjonta on pysynyt vakaana vuoden 2023 ja 2024 välillä. Vuonna 2024 9%:lla yrityksistä oli liikaa työvoimaa, ja 19% kärsi työvoimapulasta. Ulkomaisen työvoiman rooli työvoimapulan ratkaisemisessa vaihtelee toimialoittain – erityisesti informaatio- ja viestintäalalla ulkomaisten rekrytointien rooli on olennainen (43% kokee tarpeelliseksi), kun taas logistiikka ja kaupan ala näyttäisi pärjäävän suhteellisesti paremmin kotimaisin voimin (12% kokee tarpeelliseksi). Relevantin ulkomaisen työvoiman roolitus vaihtelee myös – info ja viestintä hakee enimmäkseen johto- ja asiantuntijaprofiileja, kun taas logistiikka ja kaupan ala on lähinnä suorittavan portaan perässä.

Tekoäly pysyi pk-yritysten agendalla myös vuonna 2024. Yhä useampi yritys käyttää tekoälyä osana liiketoimintaansa, ja suurin osa tekoälyä käyttävä tai käyttöönottoa suunnitteleva näkee sen mahdollistavan kilpailuedun. Tekoälyn roolin kilpailuedun tuojana voikin kyseenalaistaa kun suurin osa sitä käyttää – onko tekoälystä tulossa kilpailuedun sijasta elinehto?

Puhtaan siirtymän vastaisessa taistelussa joukkojen mobilisointi jatkuu. Entistä useampi yritys tekee päästölaskentaa, ja neljällä viidestä pk-yrityksestä on konkreettisia suunnitelmia päästöjen vähentämiseksi. Juoksua hidastamassa on kuitenkin useita hidasteita, joista kustannustaso on selkeästi yleisin.

Vuodelle 2025 povataan vahvaa liikevaihdon kasvua ja suurten investointien yleistymistä

Otos ja avainhavainnot

2024 odotuksia heikompi vuosi

Yritykset arvioivat vuodelle 2024 keskimäärin 2%:n liikevaihdon kasvua, joka yhdistettynä inflaatioon tarkoittaa reaalian liikevaihdon pysymistä tasaisena.

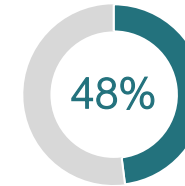
Odotukset vuodelle 2025 erittäin positiivisia

Yritykset ennakoivat vuodelle 2025 keskimäärin 8%:n liikevaihdon kasvua. Kaikilla toimialoilla odotetaan nopeampaa liikevaihdon kasvua vuodelle 2025 kuin vuodelle 2024.

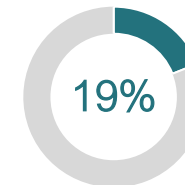
Tilaukannat hienoisessa kasvussa

Yritykset arvioivat vuodelle 2024 keskimäärin 1%:n tilaukannan kasvua, mikä on erityisesti informaatio- ja viestintäalan ajamaa.

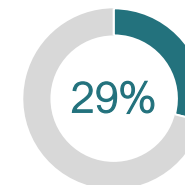
Investoijien osuus tasainen, suuret investoinnit yleistymässä

Investoivien yritysten osuus pysyi tasaisena v. 2024, mutta erityisesti suurempien yritysten joukossa on suunnitteilla aiempaa enemmän suuria investointeja

Työvoimapula pysynyt maltillisena

Työvoimapula on pysynyt vakaana vuodesta 2023. Yrityksistä 19% kärsii työvoimapulasta, mistä suurin osa (64%) kohdistuu suorittaviin tehtäviin.

Yhä useampi laskee päästöjä

GHG-laskentaa tekevien yritysten osuus on keskimäärin 29%. Kasvua ajavat erityisesti kuljetuksen ja varastoinnin sekä teollisuuden toimialat.

Agenda

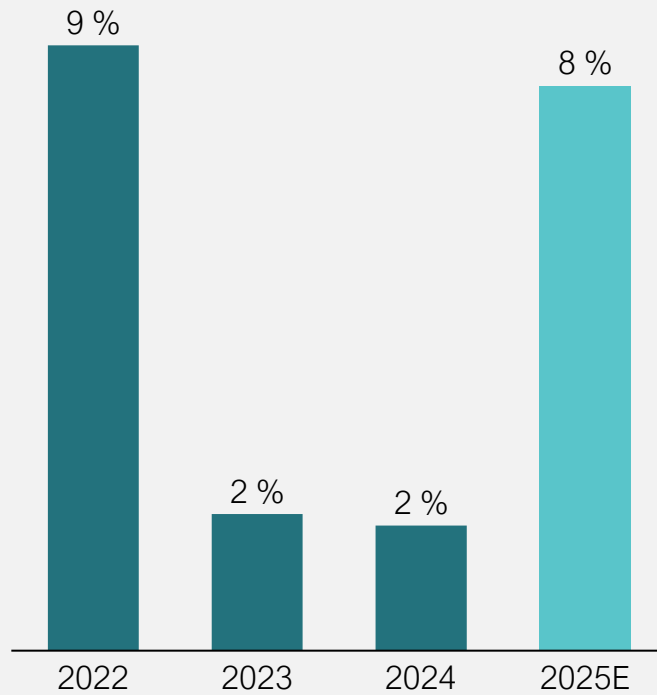
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus & kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Tekoäly ja puhdas siirtymä

Liikevaihdon osalta toinen heikohko vuosi peräkkäin takana, vuodelle 2025 ennakoidaan väkevämpää myynnin kehitystä

Keskeiset havainnot – Liikevaihto ja tilauskanta

Liikevaihdon kasvu tutkimuskierroksittain

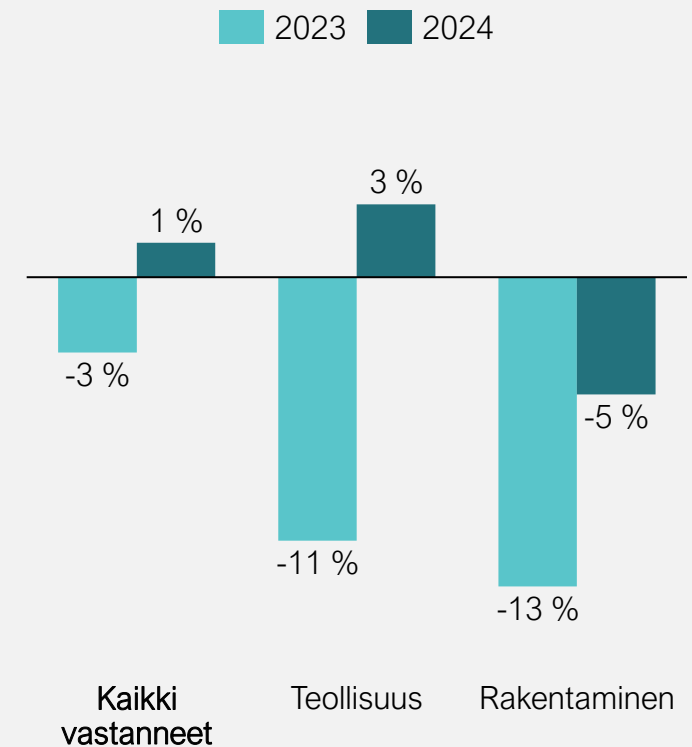
Liikevaihdon arvioitu/ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna; kierroskohtainen keskiarvo

- Pk-yritysten liikevaihdon kehitys vuonna 2024 oli maltillista, keskimäärin 2% nimellistä kasvua. Maltillinen kasvu on jatkumoa useamman vuoden hitaalle liikevaihtokehitykselle, ja reaalin kasvu onkin usealla toimialalla ollut pakkasen puolella yleisen hintatason kasvettua nopeammin kuin toimialan myynti.
- Vuodelle 2025 yritykset ovat reilusti optimistisempia, uumoillen keskimäärin 8% liikevaihdon kasvua. Kovinta kasvua ennustavat informaatio- ja viestintäalan yritykset sekä teollisuus.
- Yritysten tilauskannat ovat olleet vahvassa kasvussa informaatio- ja viestintäalalla, kun taas näkymät ovat paljon vaihtelevampia muilla toimialoilla. Teollisuuden tilauskannat ovat vuoden 2023 syvän laskun jälkeen taas kasvussa; rakentamisessa tilauskantojen lasku jatkuu, joskin vähemmän synkällä käyrällä.

Tilaukannan vuosittainen muutos

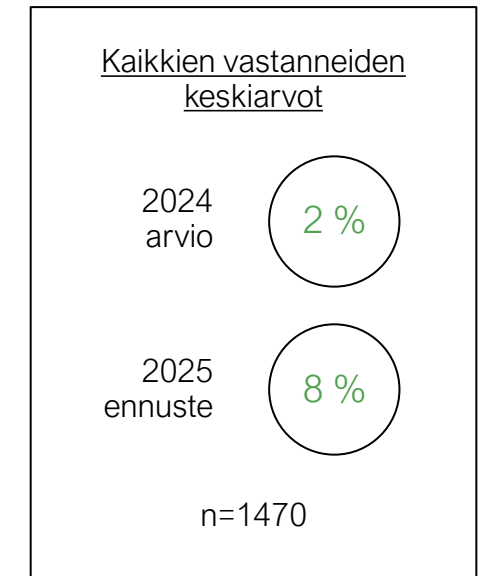
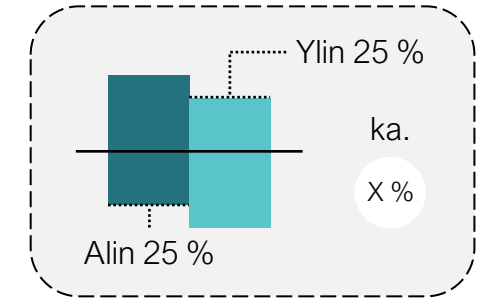
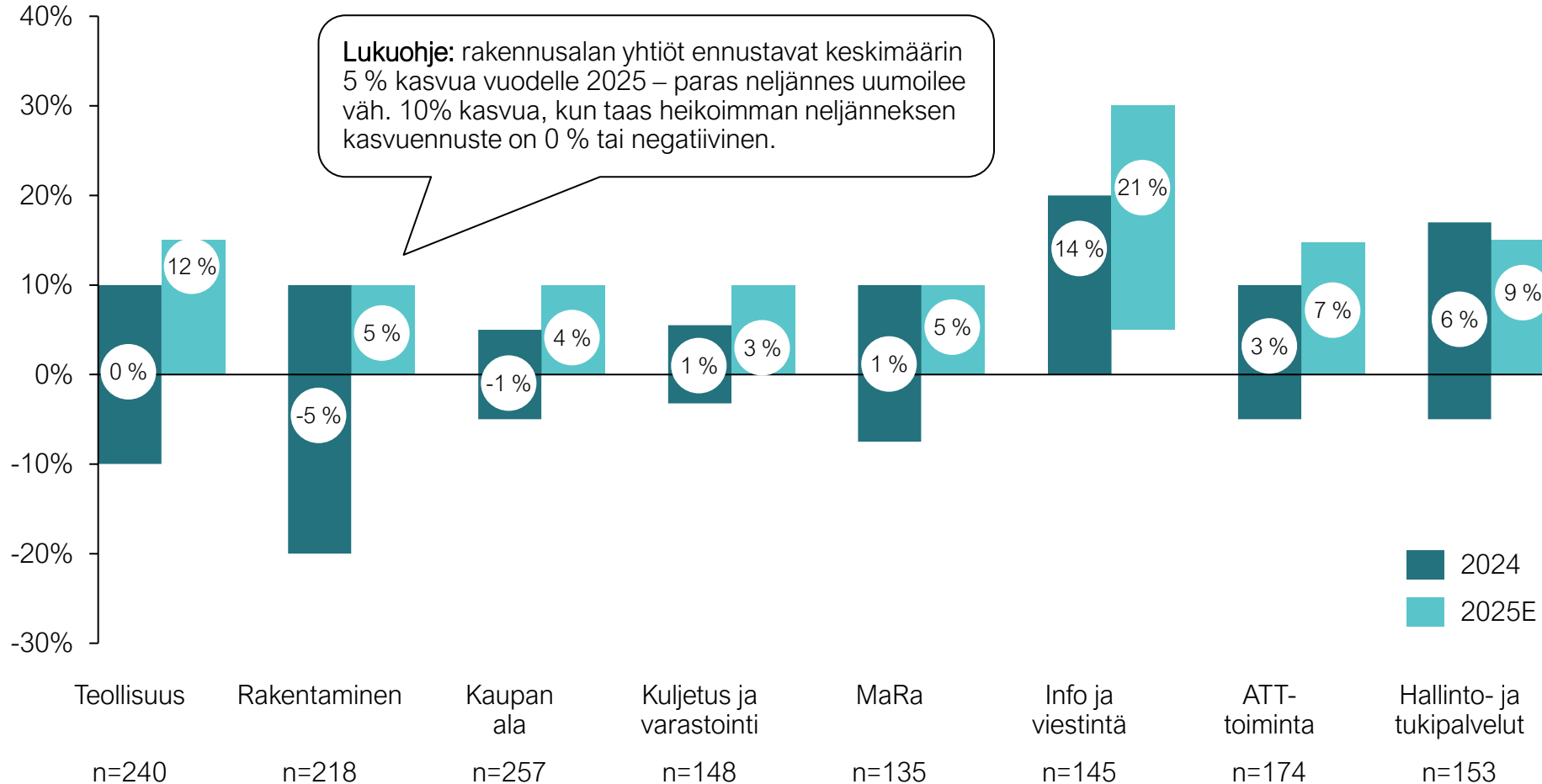
Ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna

Vuoden 2024 liikevaihtoarvio seilaa toimialoittain nollan molemmin puolin – vahvinta kasvua informaatio- ja viestintäalalla

Liikevaihdon kasvu vuosina 2024 ja 2025

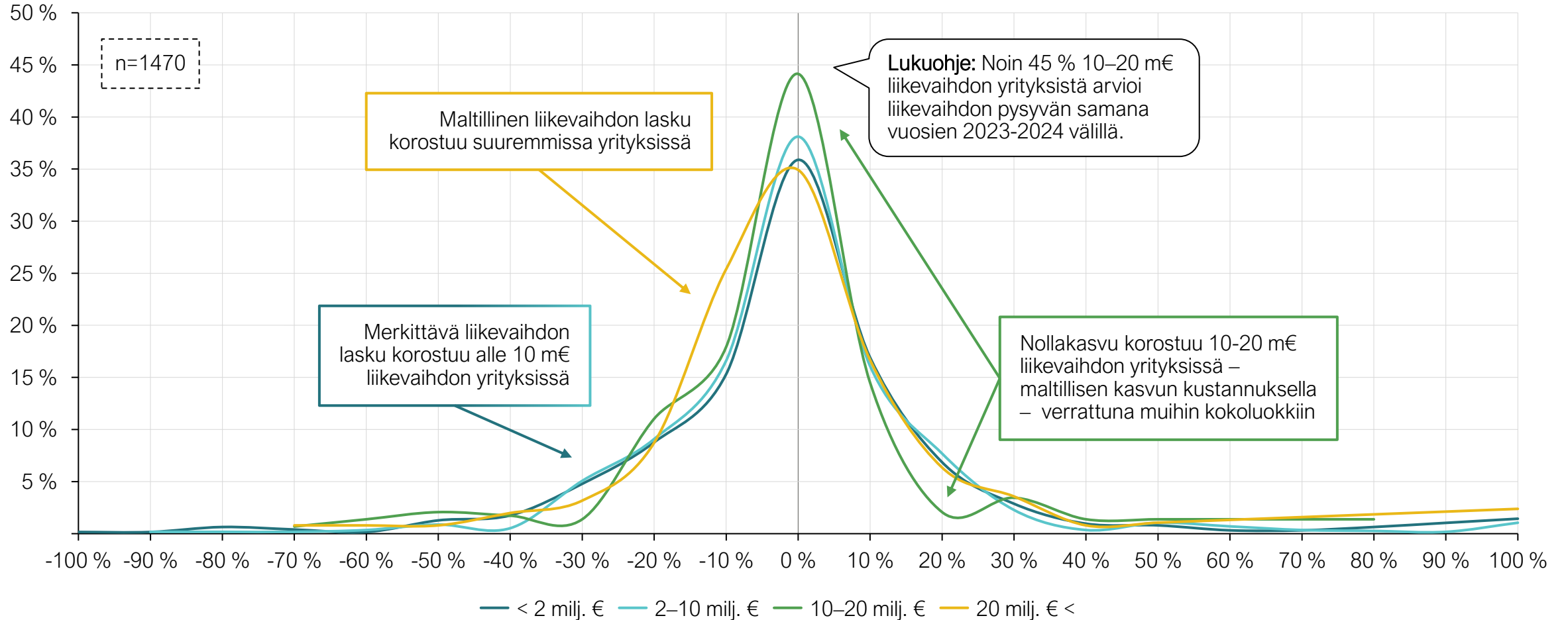
Liikevaihdon arvioitu/ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna

Liikevaihdon kasvuarviot noudattavat normaalijakaumaa kaikissa kokoluokissa – lievästi positiivinen kasvuennuste yleisin

Vuoden 2024 liikevaihdon kasvuarvioiden jakauma

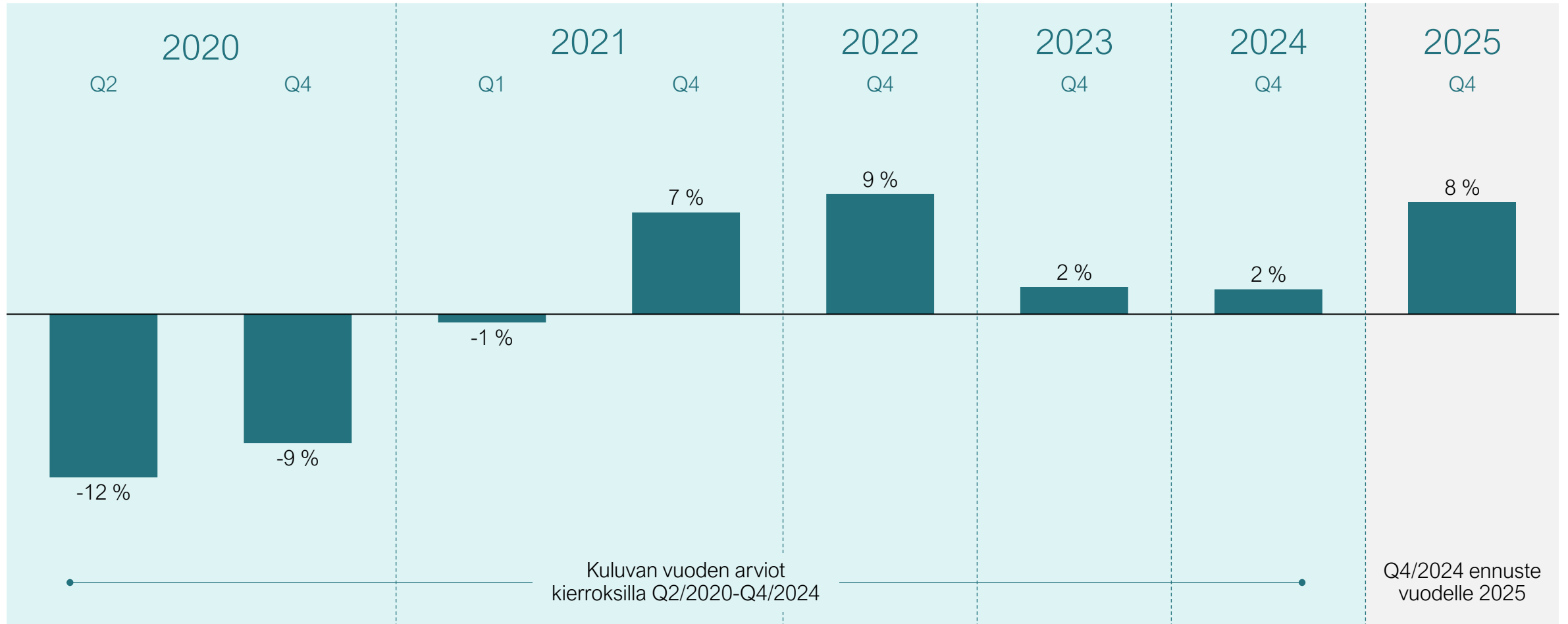
Osuus nimettyyn liikevaihtoluokkaan kuuluvista vastaajista

Vuodelle 2025 ennustetaan vahvaa myötätuulta liikevaihdon osalta

Liikevaihdon kasvu eri tutkimuskierroksilla (2020 – 2024)

Liikevaihdon arvioitu/ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (kierroskohtainen keskiarvo)

Tulevaisuuden ennustaminen on kuitenkin vaikeaa, ja pk-yritysten tulevan vuoden liikevaihtoennusteet ovat järjestään liian optimistisia

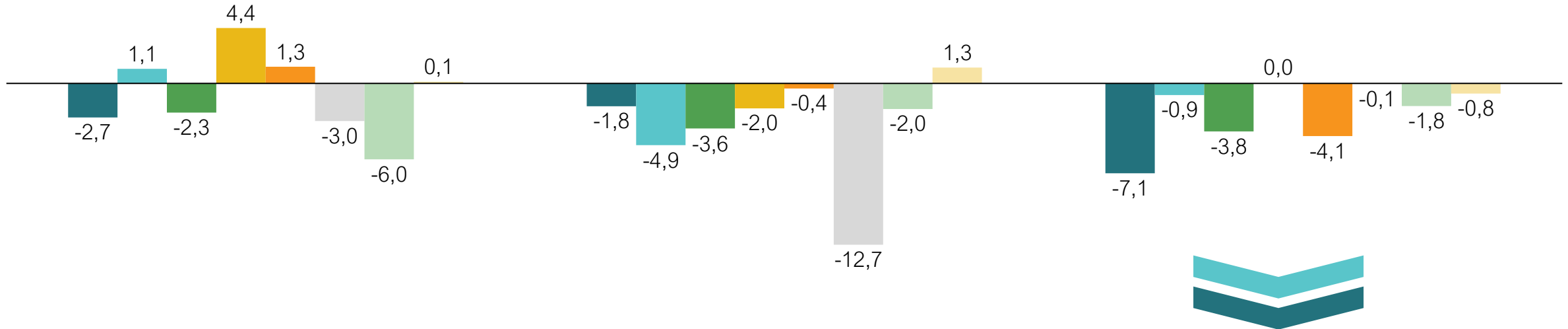
Tulevan vuoden liikevaihtoennusteiden tarkkuus

Keskimääräisten tulevan vuoden liikevaihtoennusteiden ja vuotta myöhemmin tehtyjen keskimääräisten kuluvan vuoden liikevaihtoarvioiden erotus prosenttiyksikköinä

Q4/2021 ennustettu liikevaihto vuodelle 2022
vrt.
Q4/2022 tehty arvio vuodesta 2022

Q4/2022 ennustettu liikevaihto vuodelle 2023
vrt.
Q4/2023 tehty arvio vuodesta 2023

Q4/2023 ennustettu liikevaihto vuodelle 2024
vrt.
Q4/2024 tehty arvio vuodesta 2024

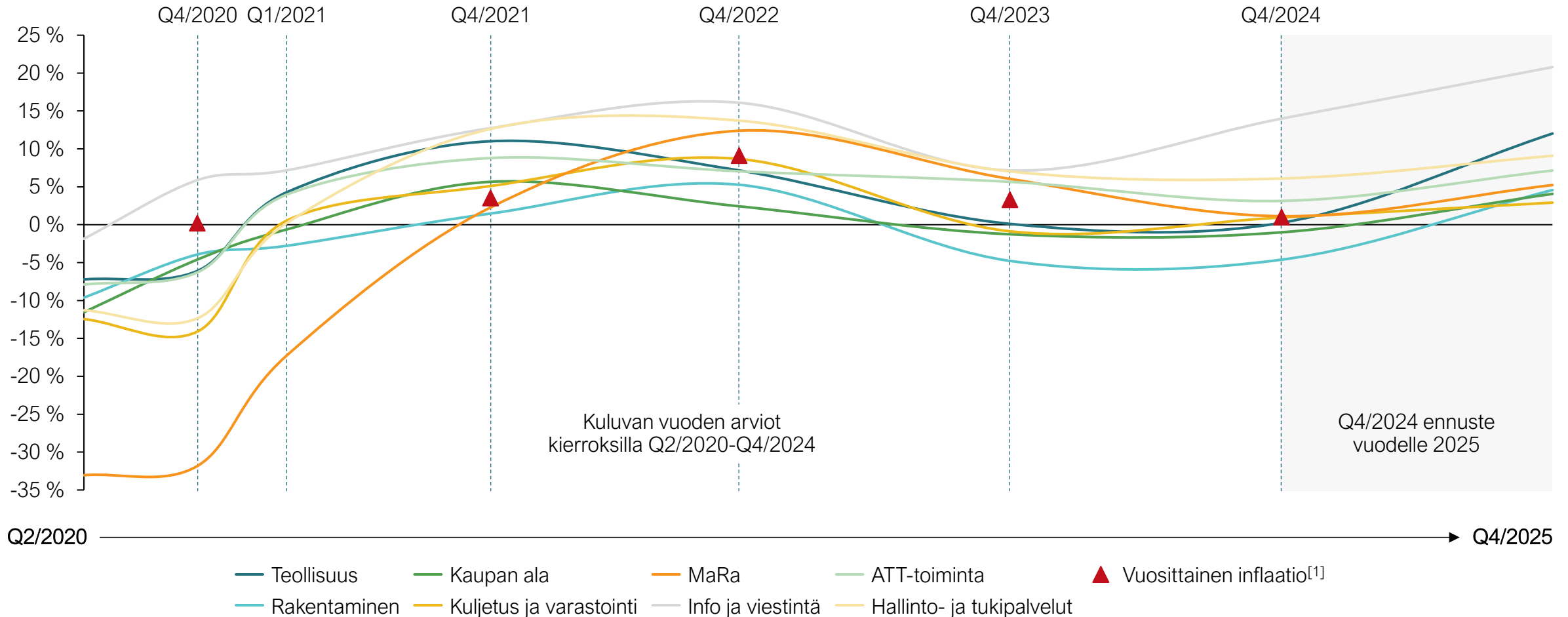
- Teollisuus
- Rakentaminen
- Kaupan ala
- Kuljetus ja varastointi
- Mara
- Info ja viestintä
- ATT-toiminta
- Hallinto- ja tukipalvelut

Tulevan vuoden liikevaihtoennusteet ovat keskimäärin 2,2 prosenttiyksikköä suurempia kuin vuotta myöhemmin tehdyt kuluvan vuoden arviot

Makrotaloudelliset haasteet ovat ohjanneet toimialojen kehitystä yhtäläisesti, vaikka kasvuarvioissa on selkeitä toimialakohtaisia eroja

Nimellinen liikevaihdon kasvu eri tutkimuskierroksilla (Q2/2020 – Q4/2024)

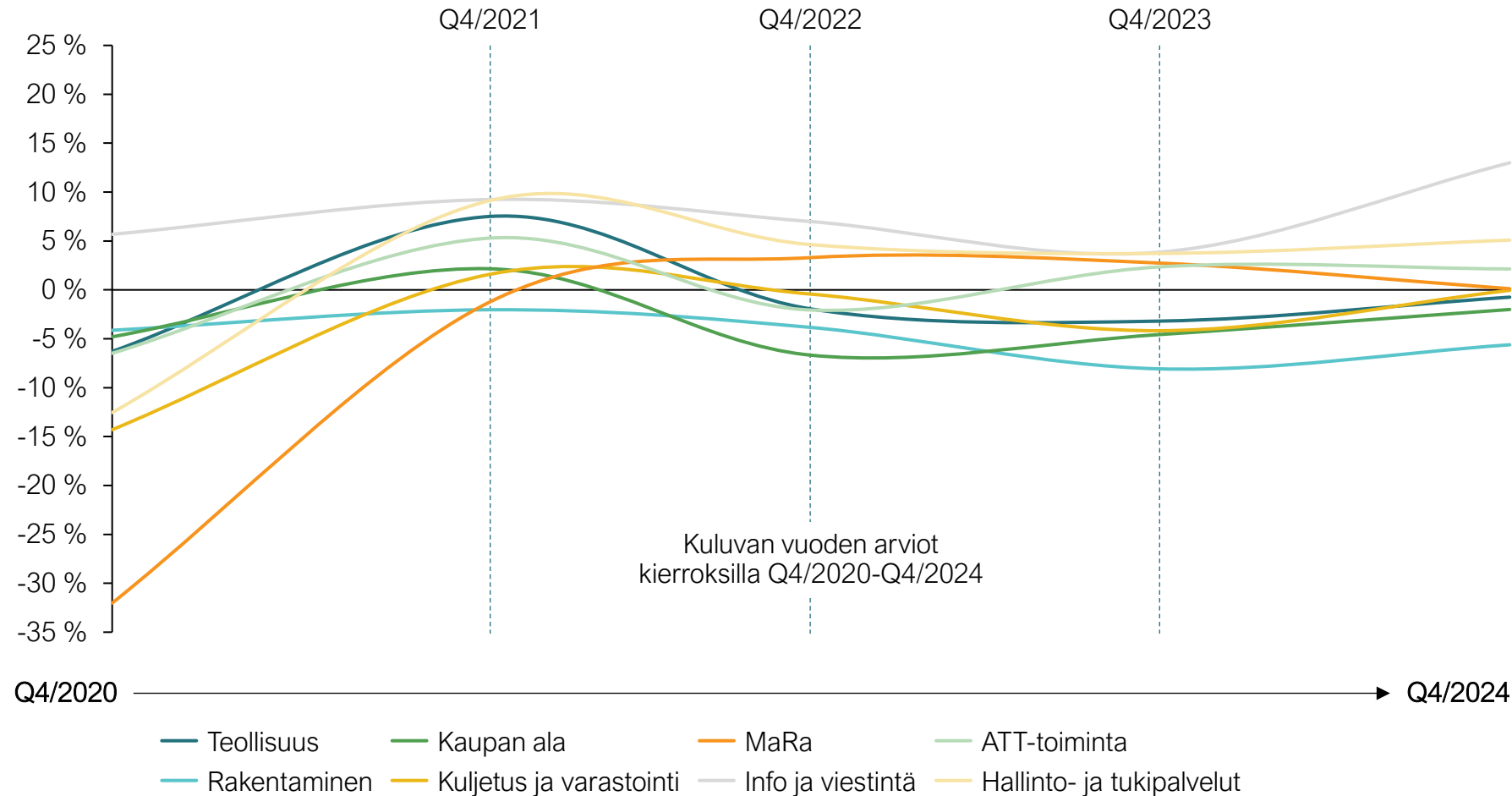
Liikevaihdon arvioitu/ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (toimialakohtainen keskiarvo)

Toimialoista vain muutama on onnistunut kasvamaan inflaatiota nopeammin vuoden 2021 jälkeen

Reaalinen liikevaihdon kasvu eri tutkimuskierroksilla (Q4/2020 – Q4/2024)

Liikevaihdon arvioitu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (toimialakohtainen keskiarvo) korjattuna vuosittaisella inflaatiolla

Tässä:

Reaalinen liikevaihdon kasvu = nimellinen liikevaihdon kasvu – vuosittainen inflaatio^[1]

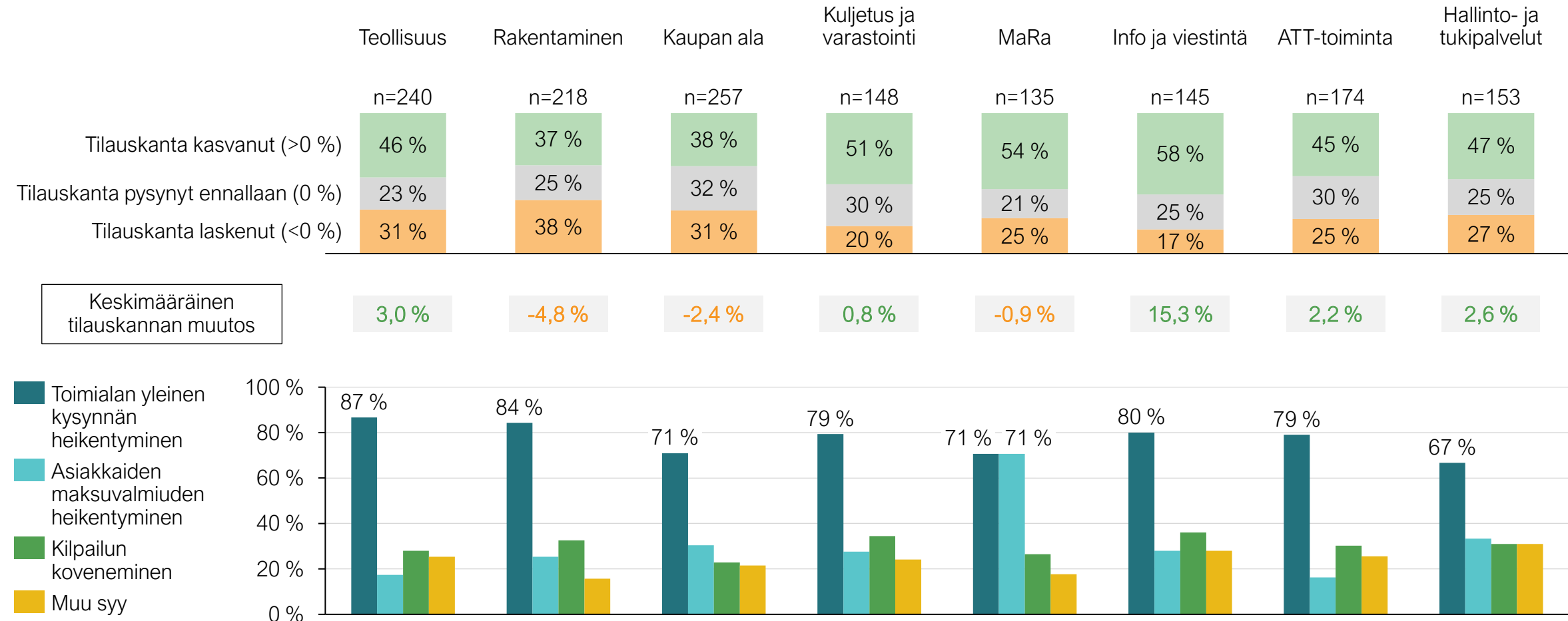
HUOM!

Kuluttajahintaindeksin vuosittainen kehitys on inflaatiomittarina vain suuntaa-antava, ja sovellettu reaalisen liikevaihdon laskumetodiikka ei ota huomioon mm. inflaation vaikutuksen toimialariippuvuutta.

Vahvaa tilauskannan kasvua informaation ja viestinnän saralla, muualla vaihtelevampi näkymä

Tilaukannan muutos 2023 – 2024 ja tilauskannan laskuun vaikuttaneet syyt^[1, 2]

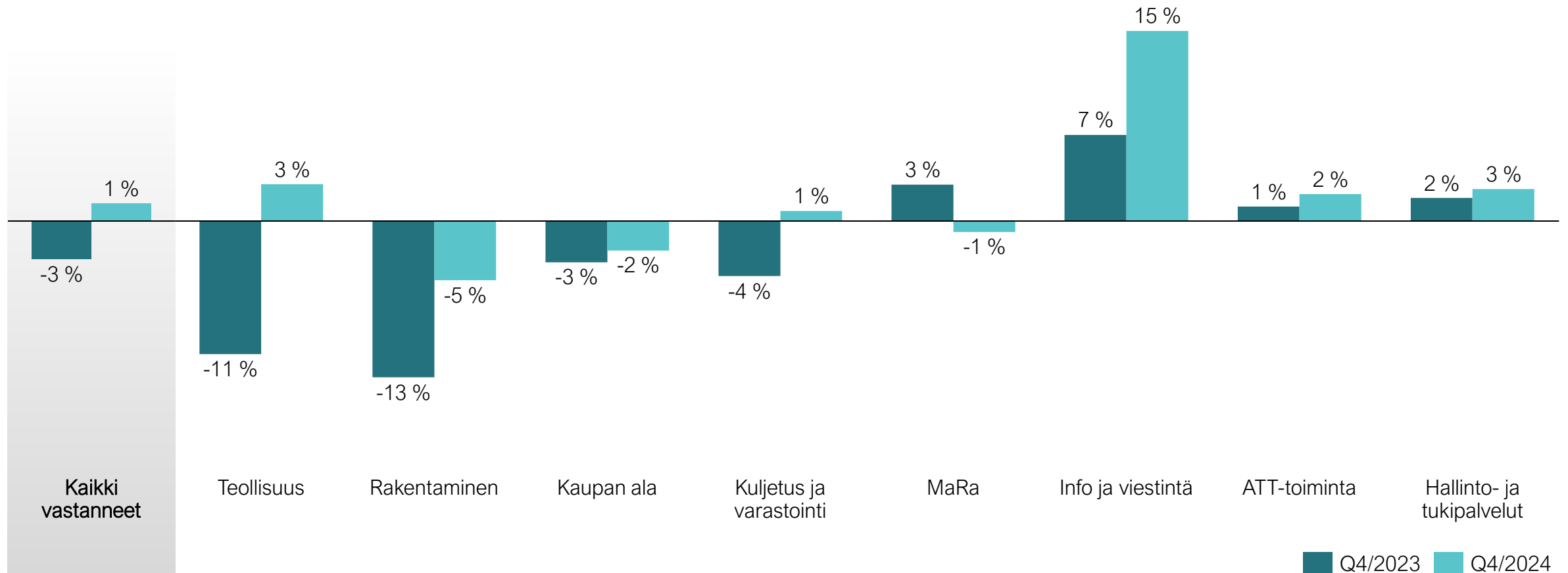
Tilaukantojen luokittainen jakauma toimialoittain / Osuus toimialan vastaajista, jotka ilmoittivat nimetyn syyn vaikuttaneen tilauskannan laskuun

Informaatio- ja viestintäalan kysyntä on muita toimialoja vahvemmassa kasvussa

Tilaukkanen vuosittainen muutos 2022 – 2023 ja 2023 – 2024

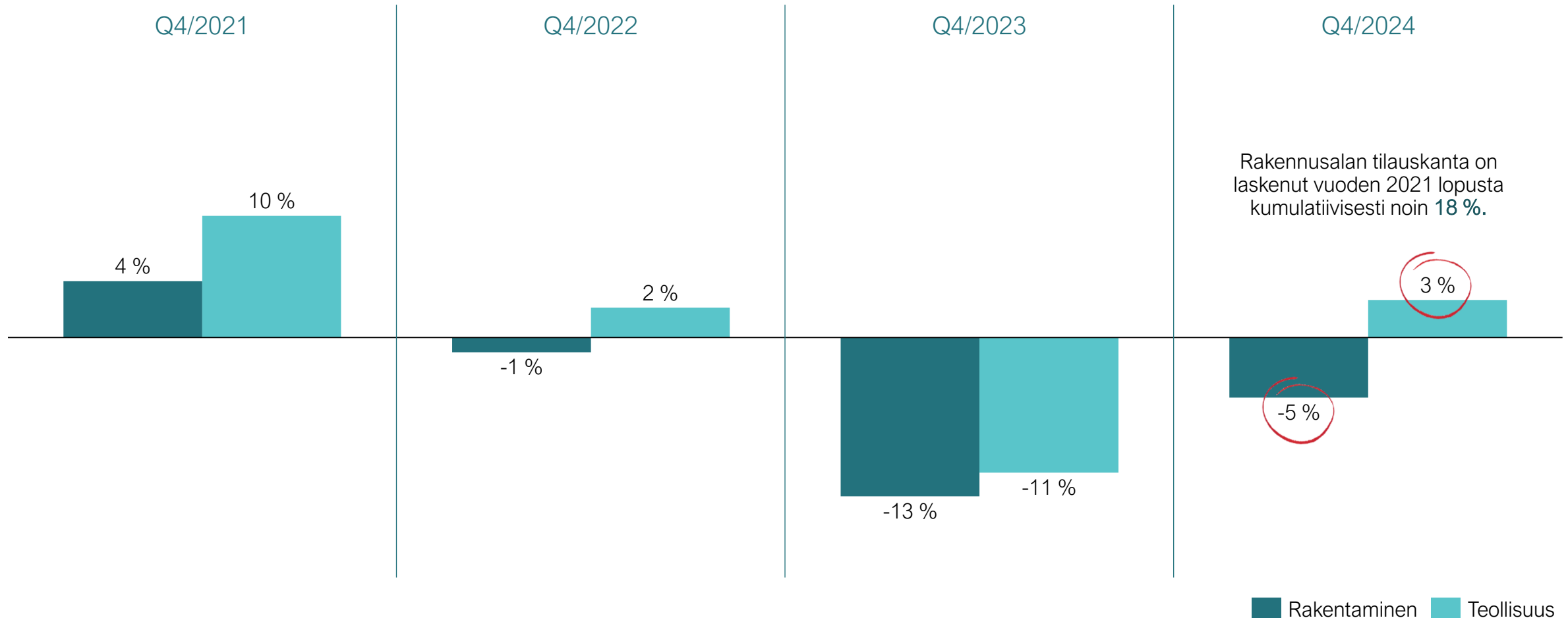
Tilaukkanen arvioitu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (toimialakohtainen keskiarvo)

Rakentamisen ja teollisuuden tilauskantojen pohja lienee saavutettu

Tilaukannan vuosittainen muutos eri tutkimuskierroksilla (Q4/2021 – Q4/2024)^[1]

Tilaukannan arvioitu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (toimialakohtainen keskiarvo)

Agenda

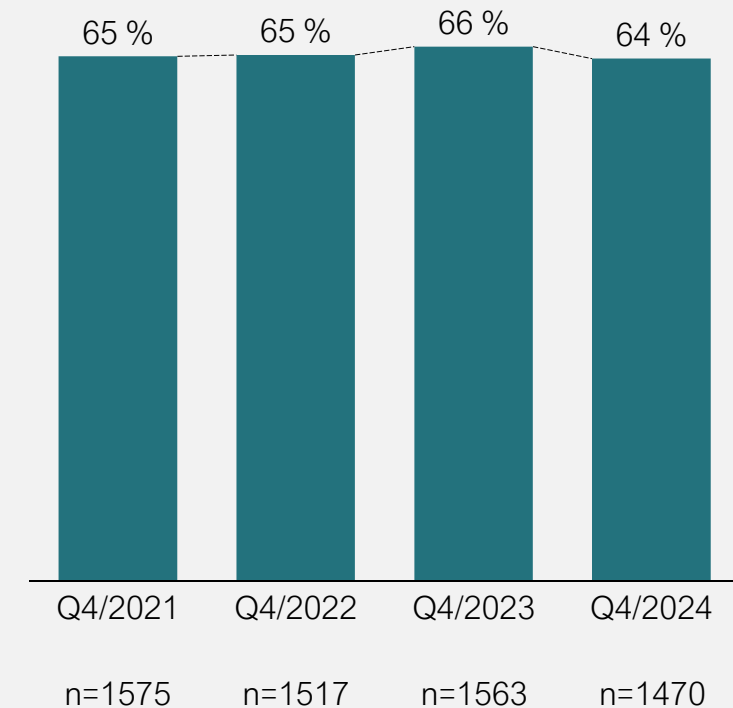
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Tekoäly ja puhdas siirtymä

Suomalaiset pk-yritykset ovat yleisesti ottaen kasvuhakuisia, mutta toimialakohtaiset erot korostuvat – informaatio- ja viestintäalalla rohkeutta, kuljetusalalla maltillisuutta

Keskeiset havainnot – Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen

Kasvuhakuiset yritykset

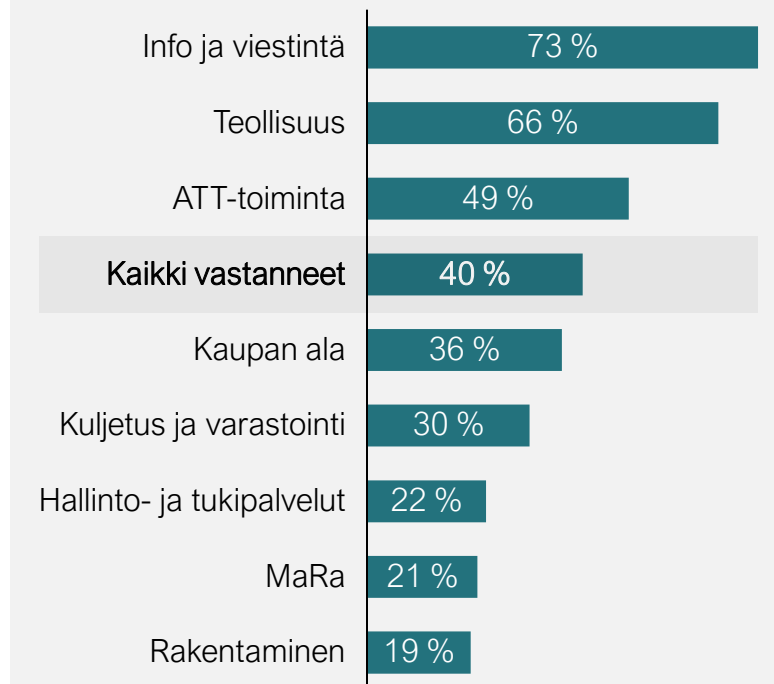
Kasvuhakuisten yritysten osuus tutkimuskierroksittain

- Noin kaksi kolmännestä kyselyn pk-yrityksistä kokee olevansa kasvuhakuinen tai voimakkaan kasvuhakuinen.
- Kasvuhakuisten yritysten osuus on pysynyt hyvin tasaisena viimeisten vuosien aikana – ja ihmekö tuo: suomalaisen yritysjohtajan mielenmaisema tuskin muuttuu merkittävästi vuositasolla, eikä toimintaympäristössäkään ole tapahtunut merkittäviä pitkän aikavälin muutoksia.
- Kasvuhakuisuus on kuitenkin vahvasti toimialasidonnaista: yli kolmannes informaatio- ja viestintäalan yrityksistä on voimakkaan kasvuhakuinen, kun taas vastaava luku kuljetus- ja varastointialalla on 5%.

Kansainvälisesti toimivat tai siihen pyrkivät yritykset toimialoittain

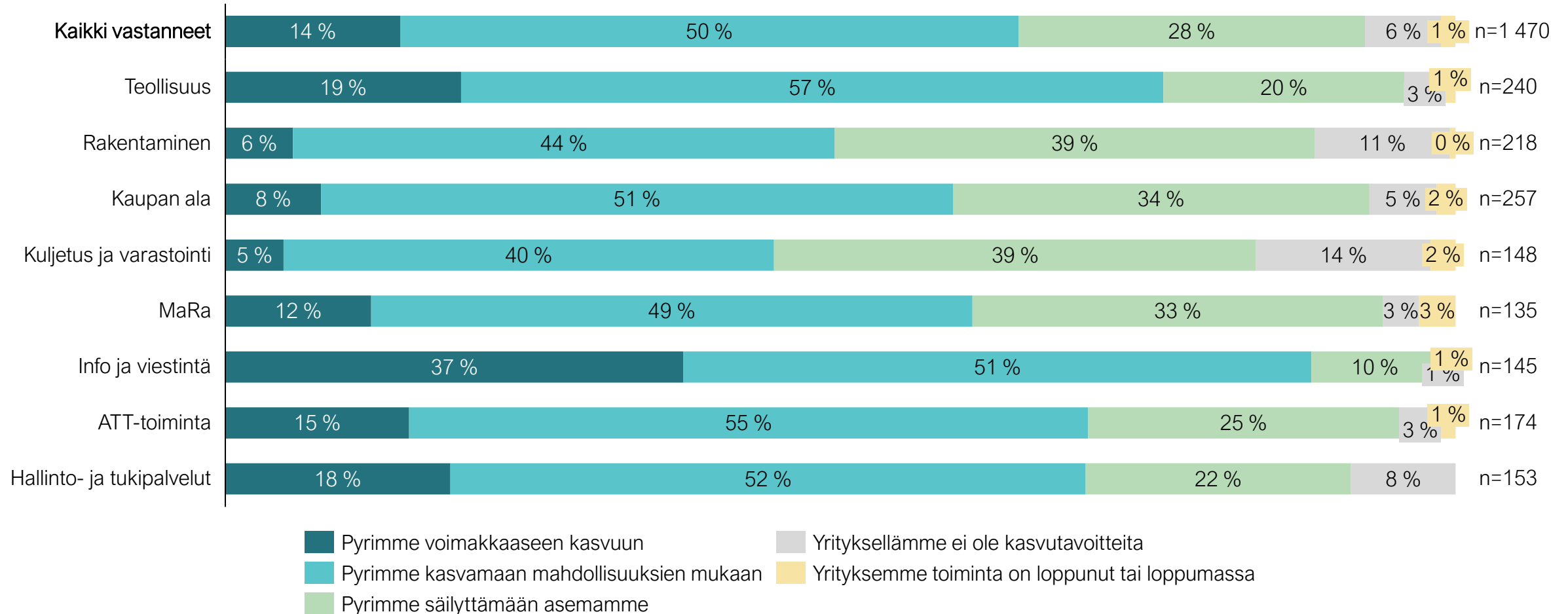
Kansainvälisesti toimivien tai siihen pyrkivien yritysten osuus toimialoittain ja **koko otoksesta** vuonna 2024

64 % kaikista vastanneista ilmoitti olevansa kasvuhakuisia, korostuen etenkin informaatio- ja viestintäalan yhtiöissä

Kasvuhakuisuus toimialoittain (Q4/2024)

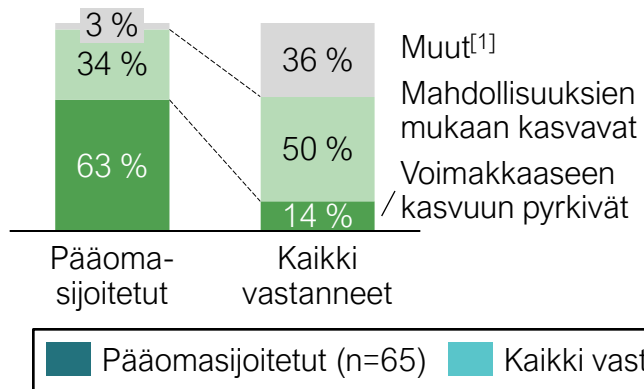
Vastaajien jakauma kasvuhakuisuusluokittain

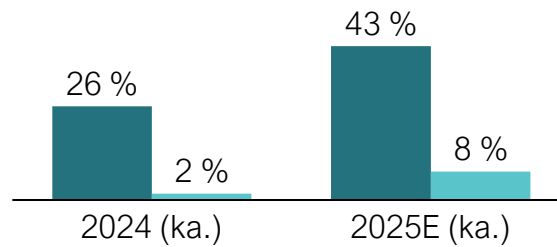
Pääomasijoitetut yritykset pyrkivät keskimäärin kasvamaan muita nopeammin, ja ovatkin sen myötä muita useammin hanakoita investoimaan kasvuun

Suomalaisten pääomasijoitettujen yritysten kehitys vuonna 2024

Yritysten kasvuhakuisuus

Liikevaihdon vuosittainen kasvu

Asiantuntijanäkemyks

Jonne Kuittinen
Varatoimitusjohtaja
Pääomasijoittajat

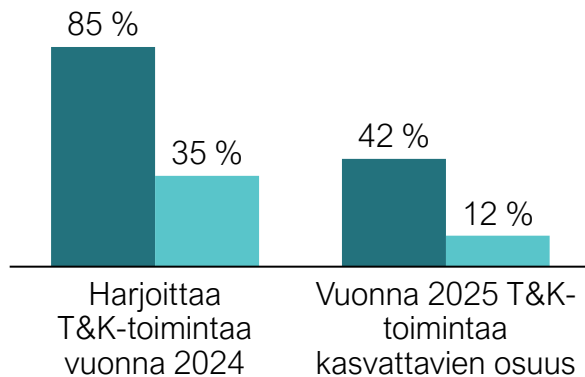
”

Pääomasijoittajien vahva suoritus kasvun indikaattoreissa ja ajureissa perustuu kolmeen avaintekijään: sijoituskohteisiin joissa usein on jo valmiiksi piilevää kasvupotentiaalia, sijoittajien vahvalla fokuksella omistaja-arvon kasvattamiseen, sekä tarvittavan rahoituksen mahdollistamiseen.

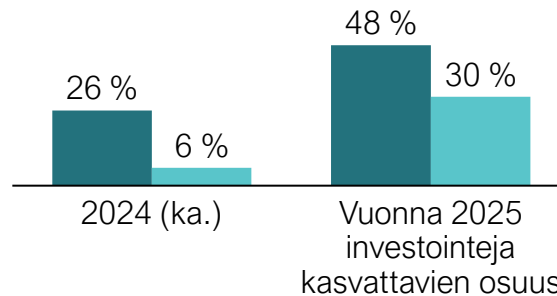
Sijoituskohteiksi valikoituvat kasvupotentiaalia omaavia yrityksiä, joita pääomasijoittajat auttavat toteuttamaan potentiaalinsa. Yhdessä yrityksen johdon kanssa tehdään kasvusuunnitelma seuraaville vuosille ja yrityksen liiketoimintaa kehitetään päämäärätietoisesti.

Tavoitteena yrityksissä on pitkän aikavälin arvonluonti, joka vaatii panostuksia sekä nykyiseen liiketoimintaan että sen tulevaisuuteen. Panostuksia varten pääomasijoittaja pystyykin, nimensä mukaisesti, auttamaan seuraavan kasvuaskeleen rahoituksessa, kun taas rahoituksen saanti voi toimia pullonkaulana muille yrityksille.

T&K-toiminnan yleisyys

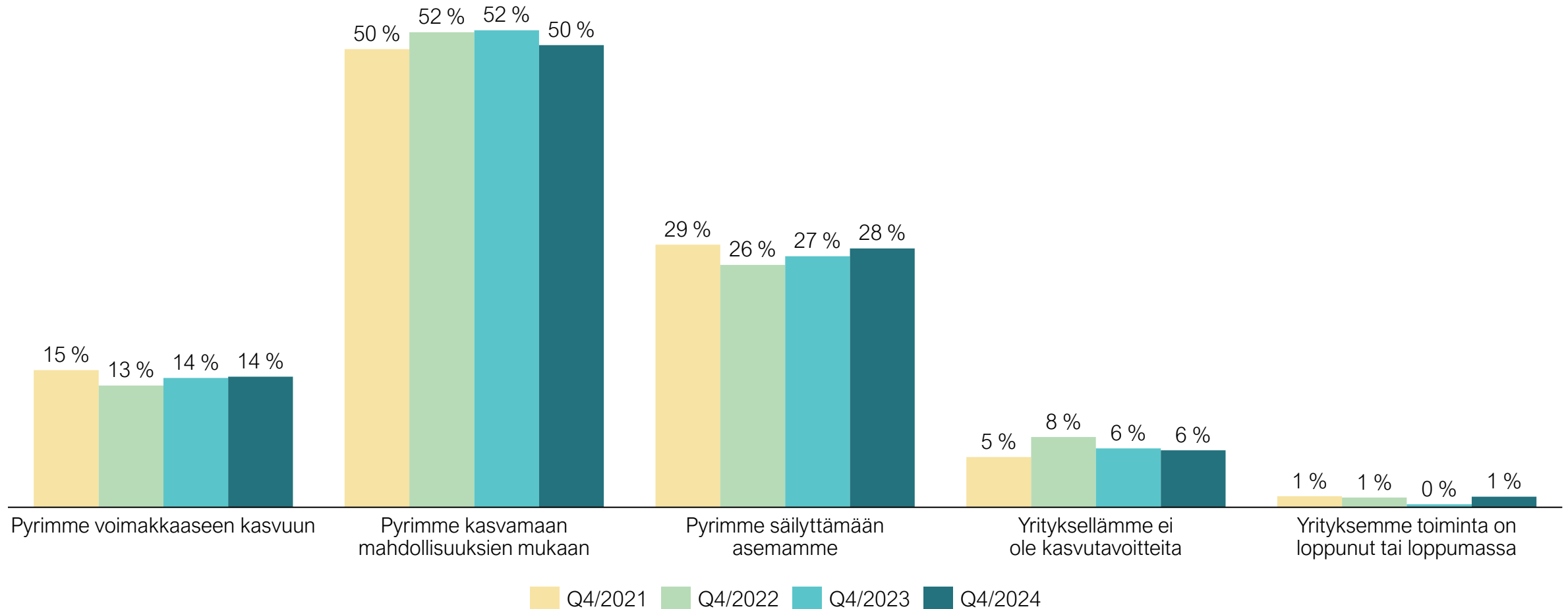
Investoinnit suhteessa liikevaihtoon

Kasvuhakuisuus on pysynyt tasaisena viimeisten neljän vuoden aikana

Yritysten kasvuhakuisuus

Nimettyyn kasvuhakuisuusluokkaan kuuluvien vastaajien osuus per tutkimuskierros, n=1470 (Q4/2024)

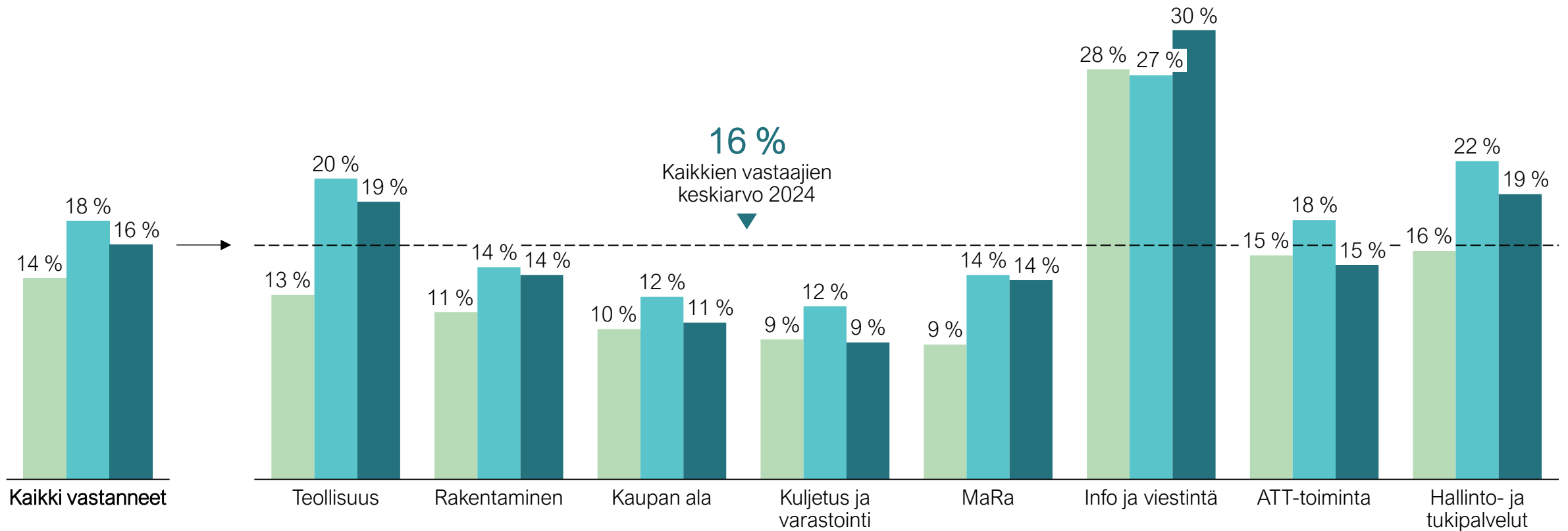

Seuraavien vuosien kasvutavoitteet mukailevat aiempia kasvutavoitteita kaikilla toimialoilla

Yritysten keskimääräiset kasvutavoitteet seuraavalle kolmelle vuodelle

Vastanneiden keskiarvo tutkimuskierroksittain ja toimialoittain; n=1470 (Q4/2024)

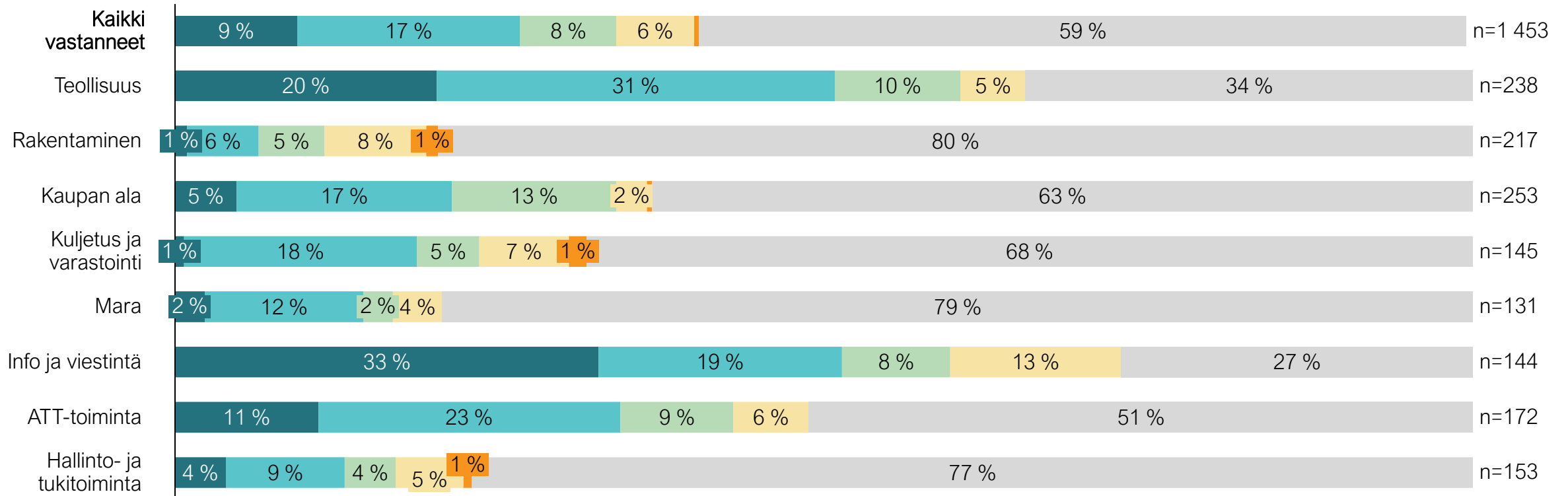
Q4/2022 Q4/2023 Q4/2024

Informaatio- ja viestintäala sekä teollisuus selkeästi kansainvälisimpiä toimialoja

Yritysten kansainvälistymishalukkuus

Vastanneiden osuudet toimialoittain

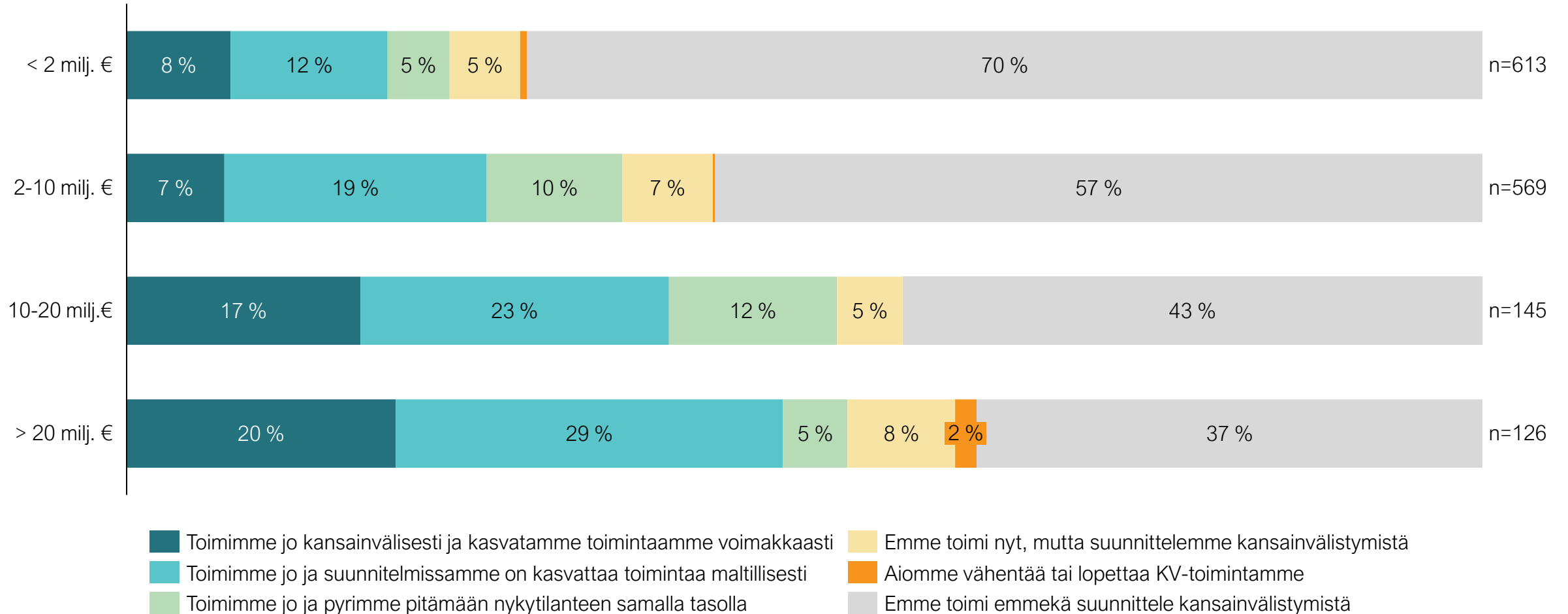

- Toimimme jo kansainvälisesti ja kasvatamme toimintaamme voimakkaasti
- Toimimme jo ja suunnitelmisamme on kasvattaa toimintaa maltillisesti
- Toimimme jo ja pyrimme pitämään nykytilanteen samalla tasolla
- Emme toimi nyt, mutta suunnittelemme kansainvälistymistä
- Aiomme vähentää tai lopettaa KV-toimintamme
- Emme toimi emmekä suunnittele kansainvälistymistä

Mitä suurempi yritys, sitä todennäköisempää että toiminta on kansainvälistä, ja että kansainvälistä liiketoimintaa pyritään kasvattamaan

Yritysten kansainvälistymishalukkuus

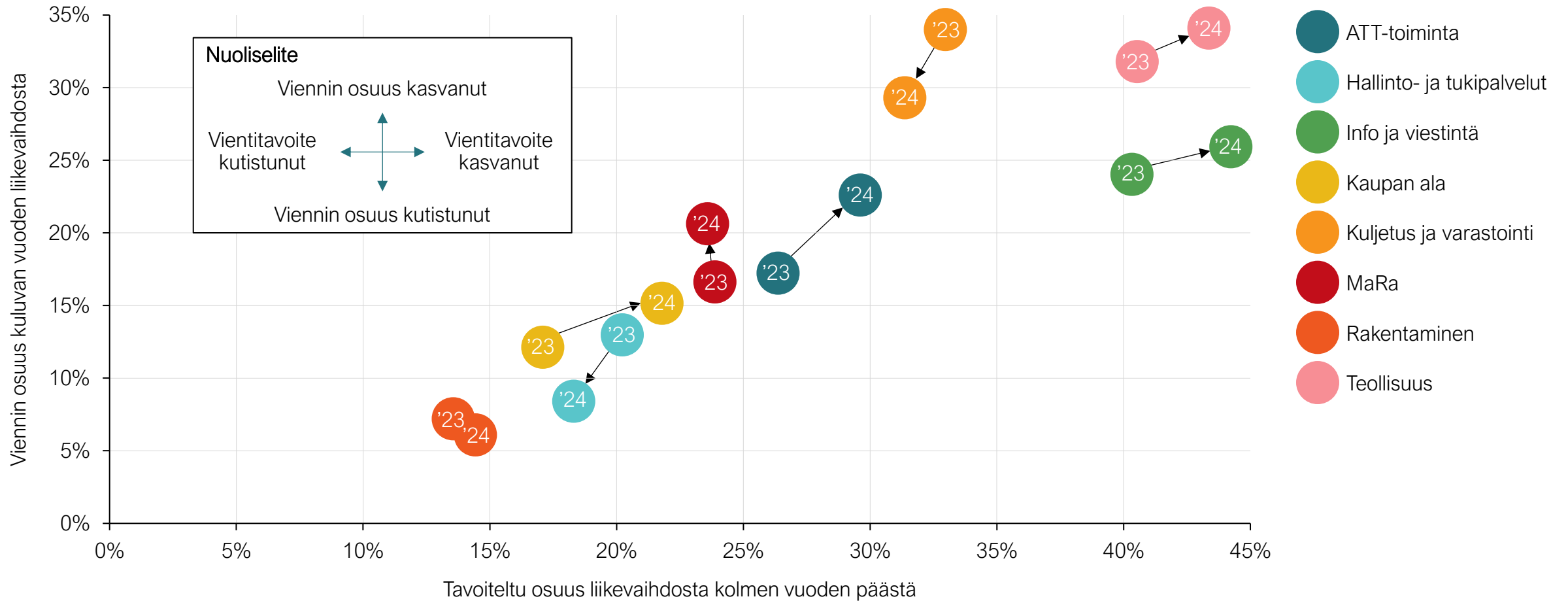
Vastanneiden osuudet kokoluokittain

Lähes kaikki toimialat – logistiikka ja hallinto pois lukien – tavoittelevat kasvavaa viennin osuutta liikevaihdosta

Viennin osuus yritysten liikevaihdosta, 2023 & 2024

% niistä yrityksistä, jotka toimivat tai suunnittelevat kansainvälistymistä;
n=646 (2023), n=590 (2024)

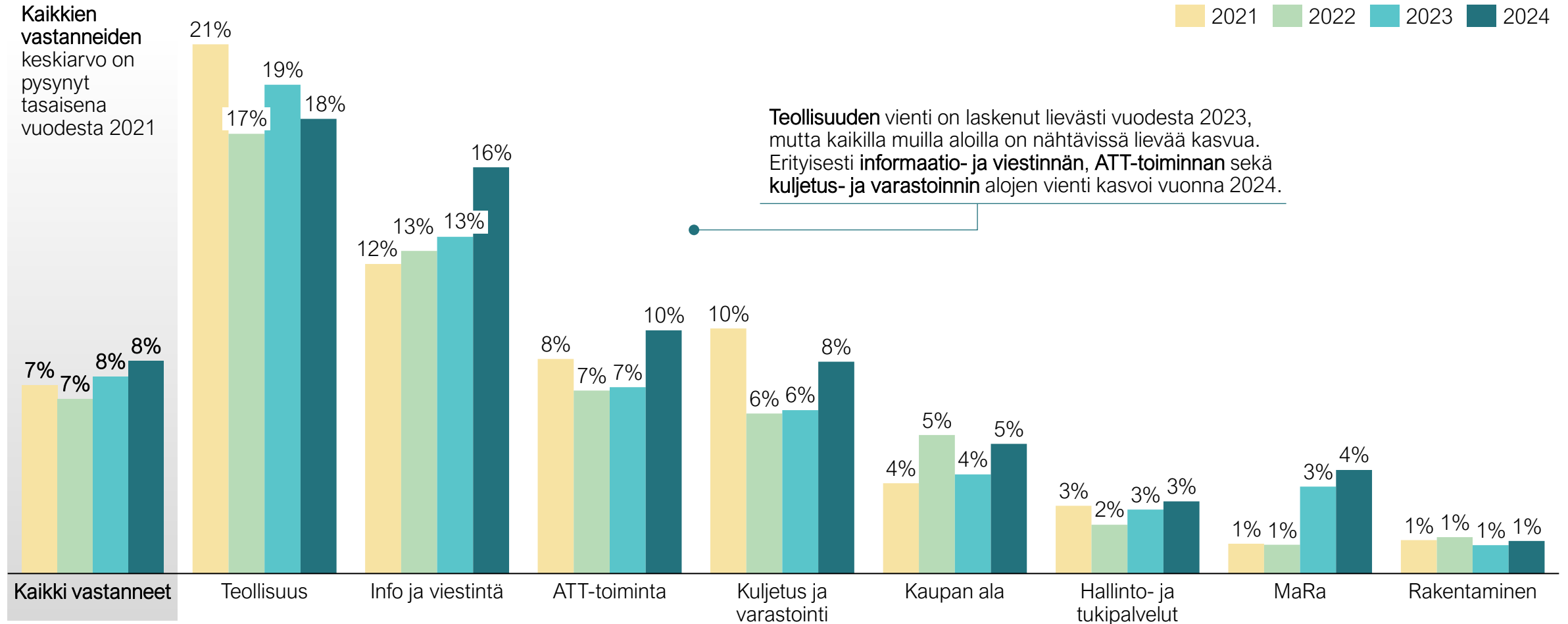

Vienti on hienoisessa kasvussa erityisesti informaatio- ja viestintäalalla, ATT-toiminnassa sekä kuljetus- ja varastointialoilla

Viennin keskimääräinen osuus liikevaihdosta yli tutkimuskierrosten

Keskiarvo, vastausvaihtoehdot ovat yhdenmukaistettuja kierrosten välillä^[1]

Kaikkien vastanneiden keskiarvo on pysynyt tasaisena vuodesta 2021

Teollisuuden vienti on laskenut lievästi vuodesta 2023, mutta kaikilla muilla aloilla on nähtävissä lievää kasvua. Erityisesti informaatio- ja viestinnän, ATT-toiminnan sekä kuljetus- ja varastoinnin alojen vienti kasvoi vuonna 2024.

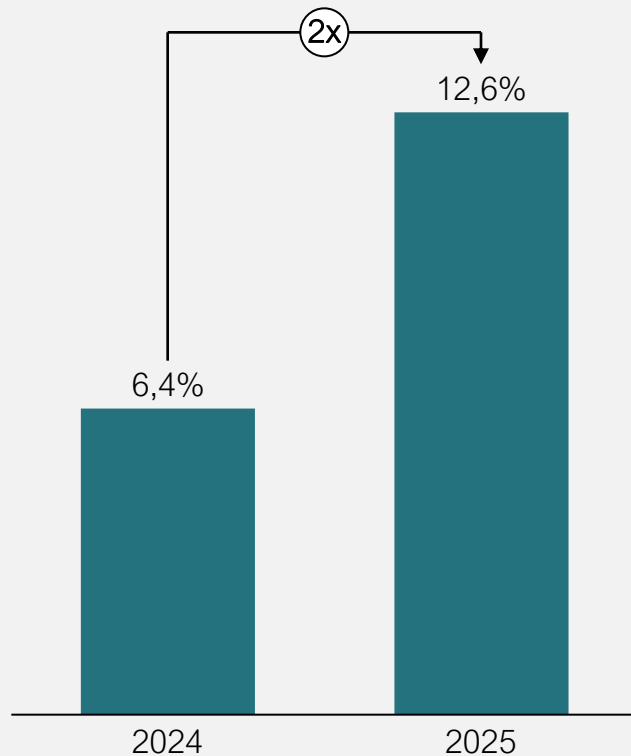
Agenda

1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Tekoäly ja puhdas siirtymä

Vuosi 2025 enteilee kasvua investointeihin: Suuremmat yritykset panostavat mittaviin hankkeisiin, mutta pk-yrityksissä kasvu pysyy maltillisena

Keskeiset havainnot – Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta

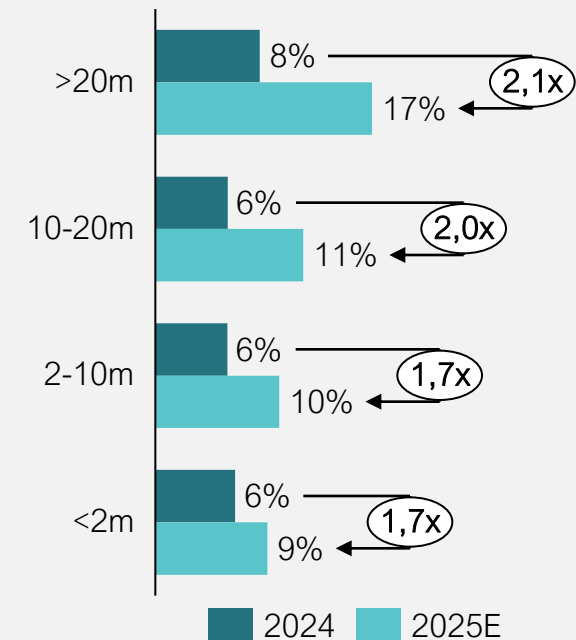
Liikevaihdostaan >20% investoivat yritykset
Osuus, jotka ovat investoineet tai suunnitelleet investointeja

- Vuodelle 2025 on lupa odottaa merkittävää kasvua investoinneissa. Investoivien yritysten osuus kokonaisuudesta ei ole juurikaan kasvamassa, mutta ne, jotka investoivat, investoivat aiempaa enemmän.
- Investointihankkeiden keskimääräinen koko suhteessa liikevaihtoon on merkittävässä kasvussa suurten, yli 20 miljoonan euron liikevaihdon yrityksissä. Pienemmissä pk-yrityksissä ei ole havaittavissa yhtä jyrkkää kasvukäyrää, vaan investointitasojen ennustetaan pysyvän karkeasti samassa mittaluokassa.
- Noin joka neljäs investointi kohdistuu aineettomiin investointeihin. Aineettomien investointien osuus on pysynyt tasaisena viime vuosina.
- Tutkimus- ja kehitystoiminnan yleisyys vaihtelee toimialoittain. Informaatio- ja viestintäala on selkeä T&K-kärki yleisyyttä ja intensiivisyyttä tarkastellessa, kun taas T&K-toiminta on harvinaisempaa esim. MaRa-alalla.
- Noin puolet kyselyn kohdeyleisöstä mittaa tutkimus- ja kehitystoimintaansa systemaattisesti. Lukujen valossa se kannattaa – T&K-toimintaansa mittaavat yritykset ovat selkeästi useammin tyytyväisiä T&K-toiminnan tuloksiin.

Investoinnit suhteessa liikevaihtoon

Arvioitu/ennustettu osuus liikevaihdosta liikevaihtoluokittain

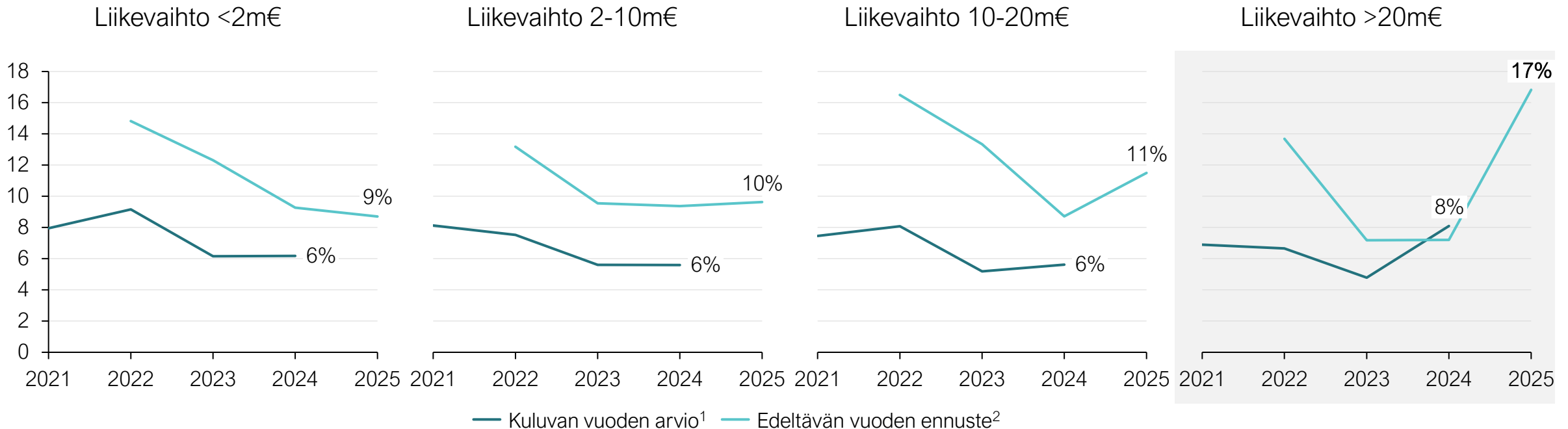

Investointiennusteet eivät yleensä toteudu täysimääräisenä – viime vuosien ennusteet yleensä 4-5%-yksikköä liian optimistisia¹

Vuosikausien korpivaellus on päättymässä ja monen suuremman yrityksen investointihanat ovat aukeamassa

Investoinnit suhteessa liikevaihtoon

Kuluvan vuoden arvio eri tutkimuskierroksilta yritysten liikevaihtoluokittain, sekä 2024 ennuste vuodelle 2025

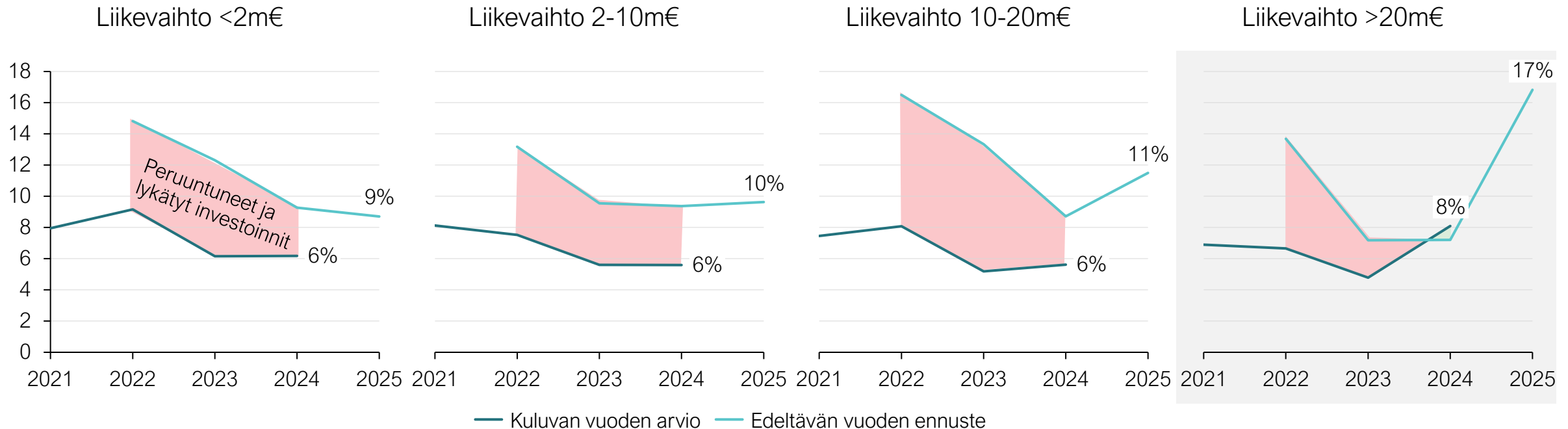

Suuremmat yritykset ovat toteuttaneet, ja ennustavat ensi vuodelle, ennätysinvestointeja.

Investointiaikeet kutistuvat yleensä, mutta dramaattiset suunnanmuutokset vaatisivat myös selkeää makrotalouden kriisiä

Investoinnit suhteessa liikevaihtoon

Kuluvan vuoden arvio eri tutkimuskierroksilta yritysten liikevaihtoluokittain, sekä 2024 ennuste vuodelle 2025

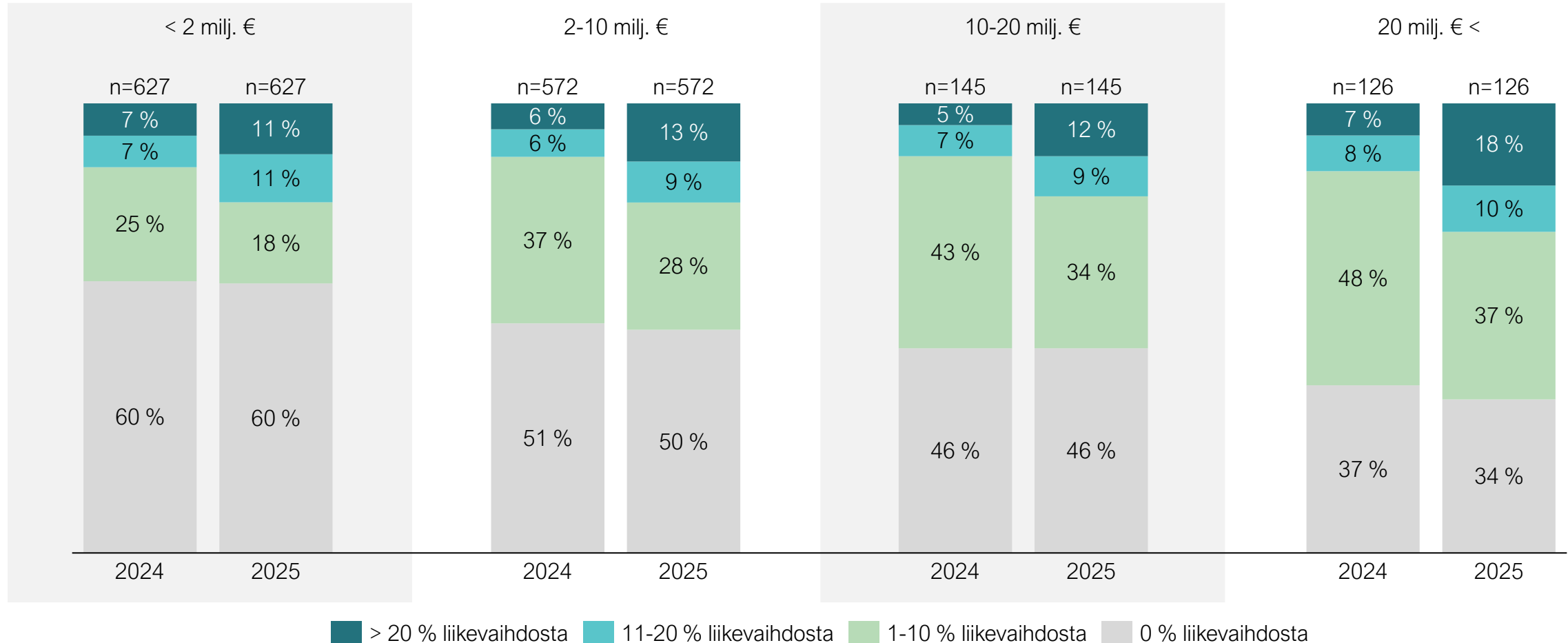

Ennusteet harvoin toteutuvat täysimääräisenä. Suurempien yritysten osalta ennuste on kuitenkin niin optimistinen, että ellei pandemian- tai sodankaltaisia markkinamullistuksia esiinny, voi vuodesta 2025 odottaa ennätysvuotta koronan jälkeisessä investointiympäristössä.

Lähes joka viides yli 20 miljoonan liikevaihdon yritys ennustaa investoivansa ensi vuonna yli 20% liikevaihdostaan

Yritysten nykyiset ja tulevat investoinnit

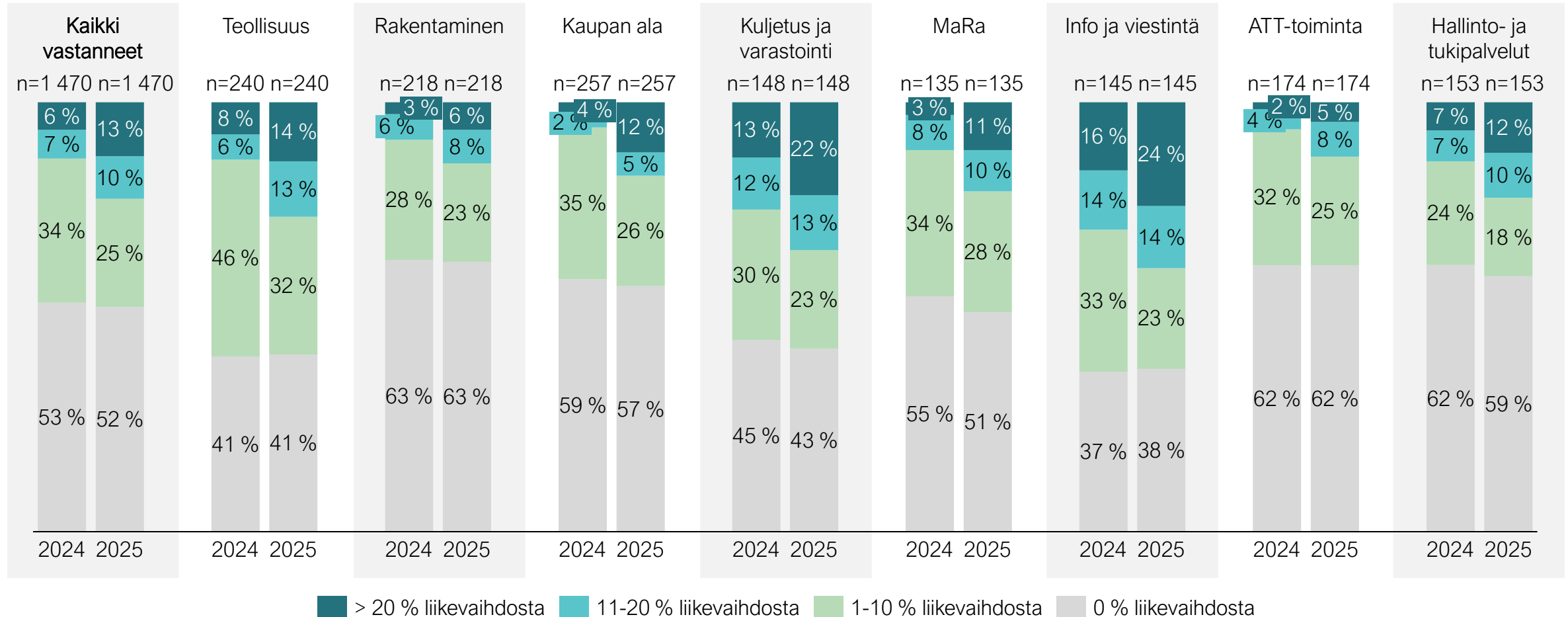
Osuus vastaajista liikevaihtoluokittain, investoinnit %-osuutena liikevaihdosta

Suurten investointien yleistyminen on havaittavissa kaikilla toimialoilla

Yritysten nykyiset ja tulevat investoinnit

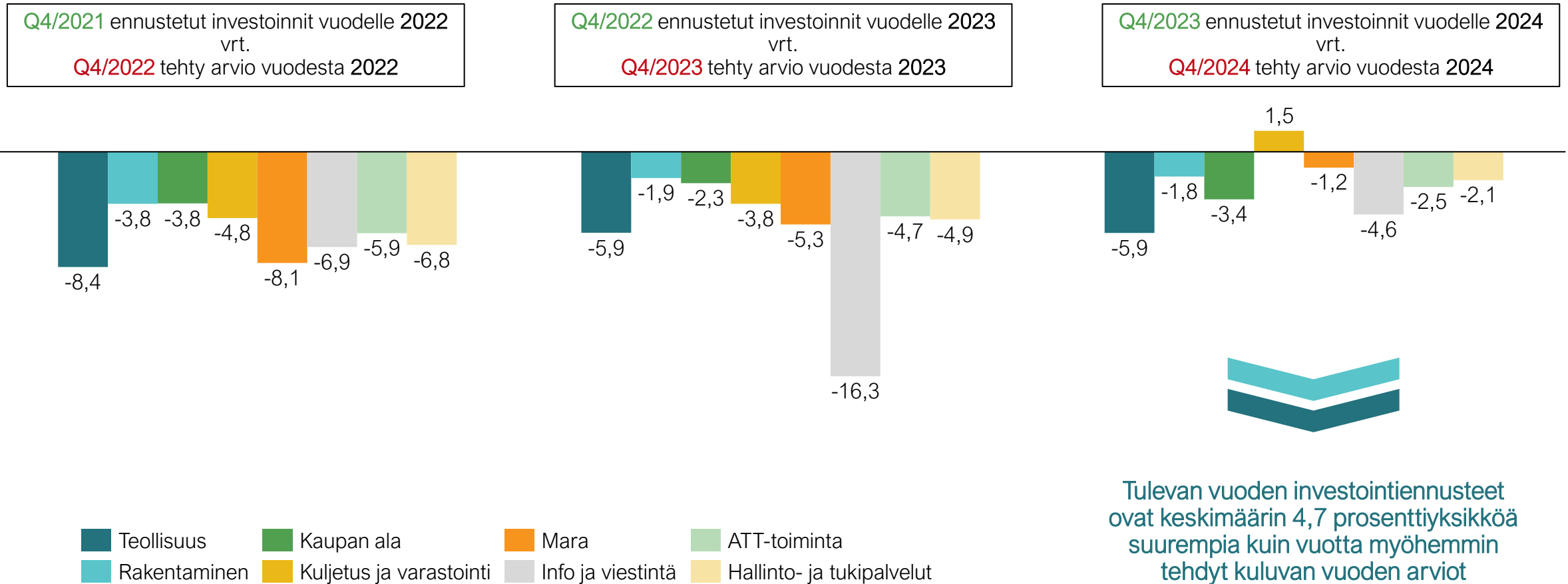
Osuus vastaajista toimialoitin, investoinnit %-osuutena liikevaihdosta

Investointiennusteet ovat keskimäärin vajaa 5 prosenttiyksikköä suurempia kuin kuluvan vuoden arviot

Investointiennusteiden tarkkuus

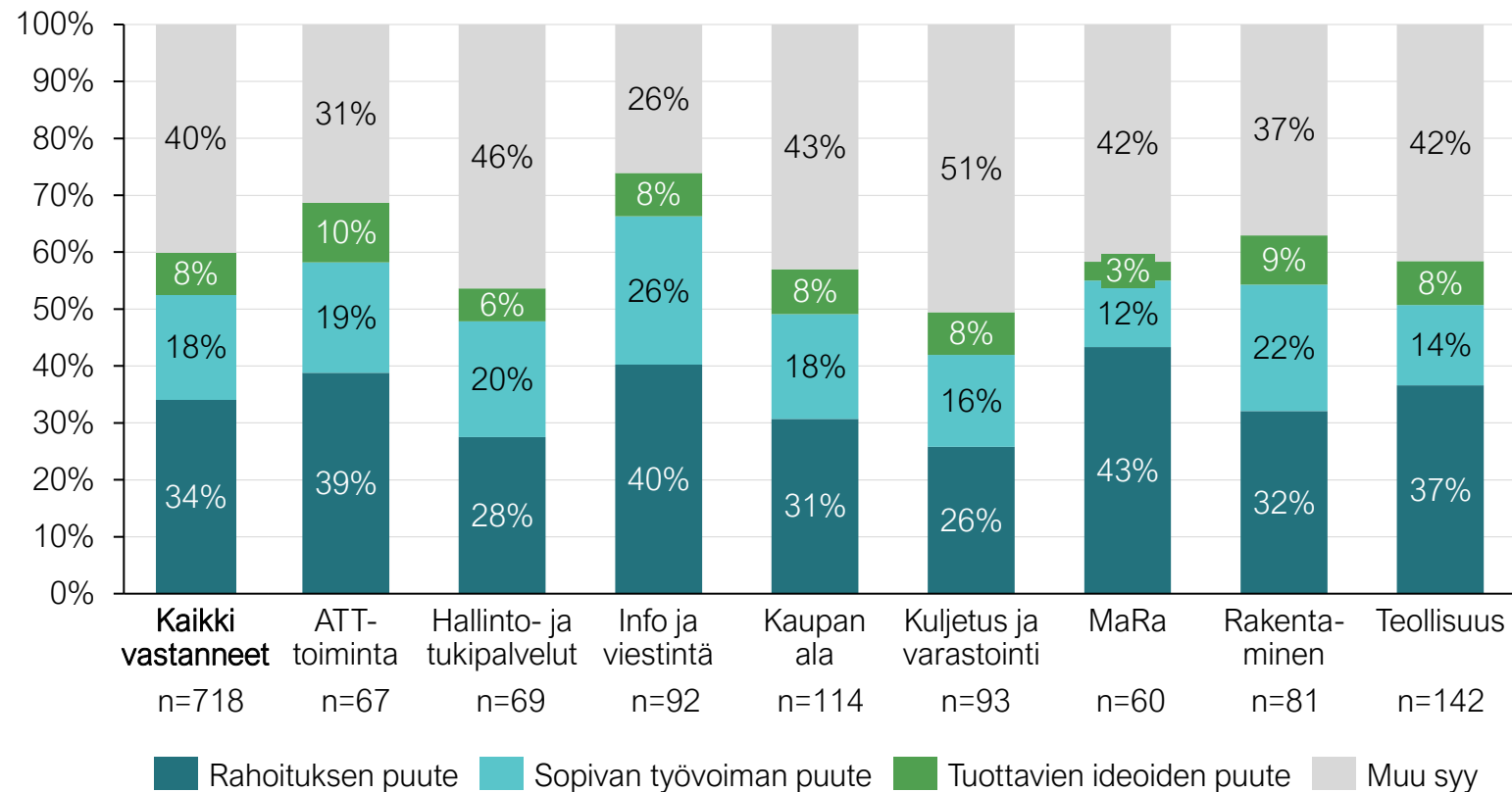
Keskimääräisten tulevan vuoden investointiennusteiden ja vuotta myöhemmin tehtyjen keskimääräisten kuluvan vuoden investointiarvioiden erotus prosenttiyksikköinä

Suurimpana yksittäisenä investointeja rajoittavana tekijänä rahoituksen puute – taustalla kuitenkin myös lukuisia muita syitä

Päällimmäisin investointeja rajoittava tekijä yrityksessä

Osuus vastaajista jotka ovat investoineet tai suunnitelleet investointeja

Asiantuntija-näkemyks

Petri Rouvinen
Tutkimusneuvonantaja,
Taloustieteiden tohtori
ETLA

”

On selvää, että kesästä 2022 alkaen noussut korkotasoa ja keskuspankkien määrällisen elvytyksen päättymisen ovat muuttaneet yritysten investointien rahoitusmahdollisuuksia.

Silti katson, että rahoitusmarkkinoiden puolelta tulevat rajoitukset yritysten investoinneille ovat Suomessa edelleen Euroopan alhaisimpia.

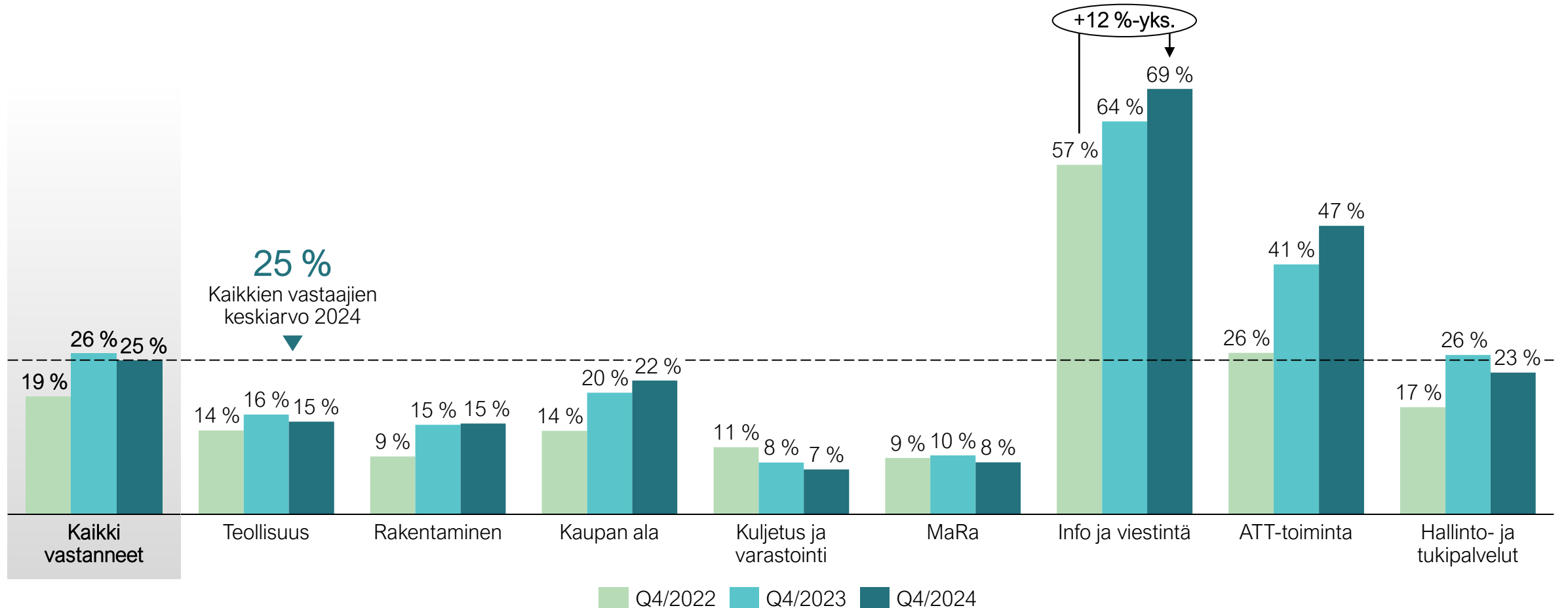
Yrityksinäisyyksittain rahoitusrajoitteet liittyvät uskoakseni erityisesti nuorempiin ja pienempiin yrityksiin tilanteissa, joissa ne haluaisivat tehdä aggressiivisia investointeja tulevaan kasvuun.

Arvelisin, että investointeja koskevassa kysymyksessä **”rahoituksen puute” sekoittuu käsitykseen rahoituksen hinnasta** – sekä sellaisenaan että suhteessa kaavailtujen investointien tuotto-odotuksiin.

Joka neljäs investoitu euro menossa aineettomiin investointeihin

Aineettomien investointien osuus kokonaisinvestoinneista

Osuus vastaajista jotka ovat investoineet tai suunnitelleet investointeja

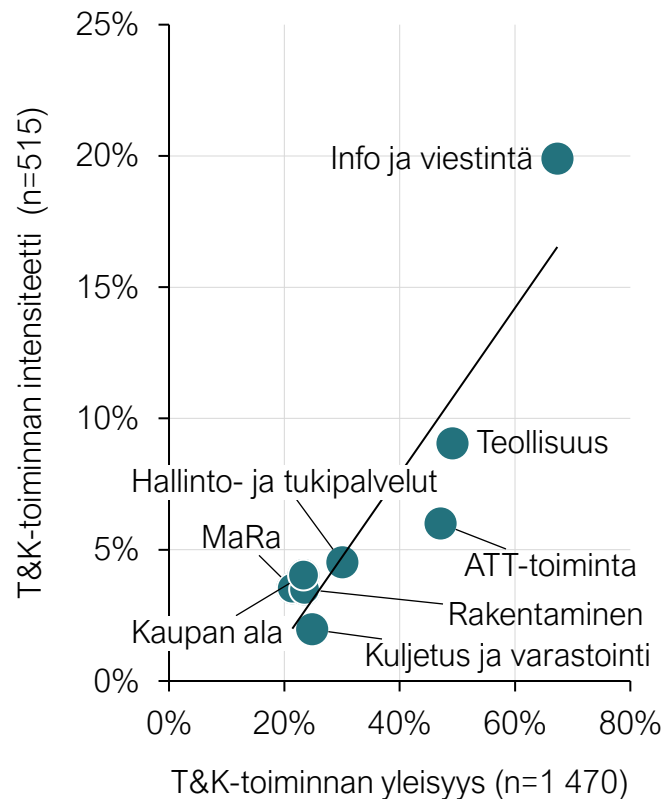
Tutkimus- ja kehitystoiminta on yleisintä ja intensiivisintä informaatio- ja viestintäalalla sekä teollisuudessa

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Vastaukset toimialoittain

Yleisyys ja intensiteetti, 2024

Osuus vastaajista jotka harjoittavat T&K:ta; keskimääräinen T&K:n osuus liikevaihdosta

- Toimialoilla, joilla tutkimus- ja kehitystoiminta on yleistä, käytetään myös suurempi osuus liikevaihdosta tutkimus- ja kehitystoimintaan.
- Tutkimus- ja kehitystoiminta on yleisintä informaatio- ja viestintäalalla, jossa osuus tutkimus- ja kehitystoimintaa harjoittavista yrityksistä on 67%, ja näiden yritysten käyttämä osuus liikevaihdosta tutkimus- ja kehitystoimintaan on 20%.
- Tutkimus- ja kehitystoiminta oli vähiten yleistä majoitus- ja ravitsemisalalla (21%), kaupan alalla (23%) ja rakentamisen alalla (24%). Nämä toimialat käyttivät myös pienimmän osuuden liikevaihdostaan tutkimus- ja kehitystoimintaan.

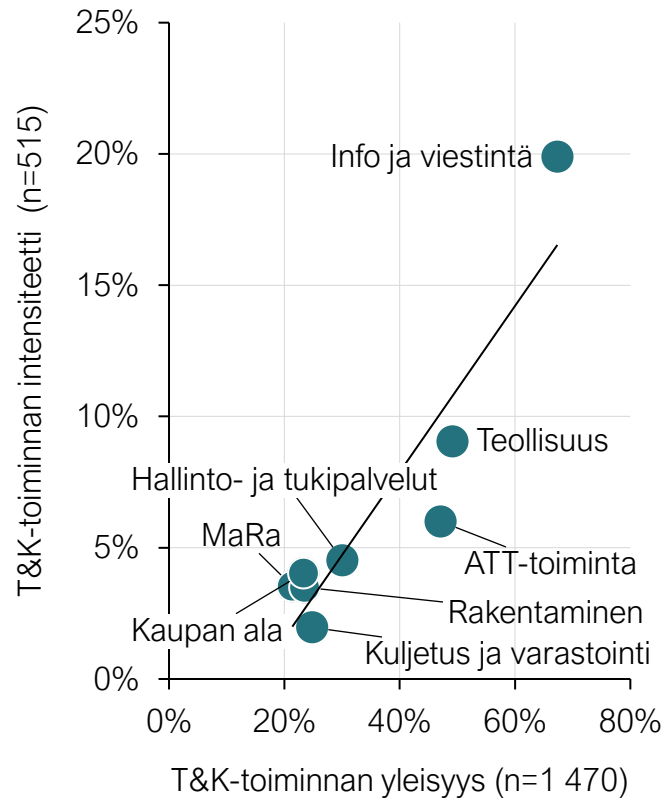
Informaatio- ja viestintäala ennustaa myös vahvinta kasvua T&K-toiminnassaan

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Vastaukset toimialoittain

Yleisyys ja intensiteetti, 2024

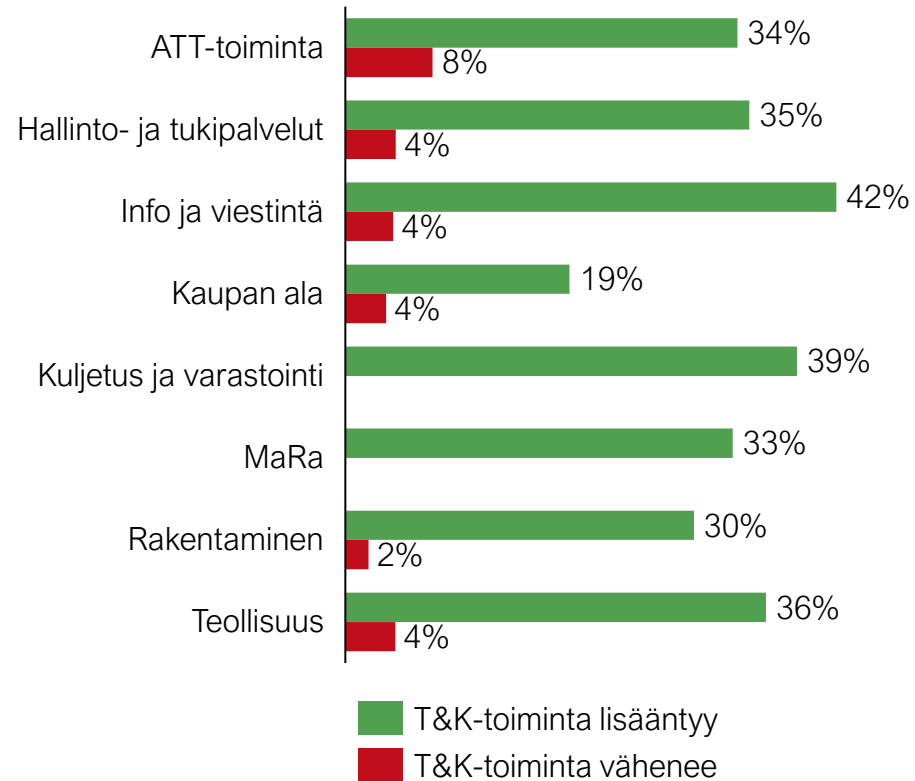
Osuus vastaajista jotka harjoittavat T&K:ta; keskimääräinen T&K:n osuus liikevaihdosta

Ennustetut muutokset, 2025

Osuus vastaajista jotka harjoittavat T&K:ta; n=509

Huom! Pienet toimialakohtaiset n:t

34%

Keskimääräinen lisäys

4%

Keskimääräinen vähennys

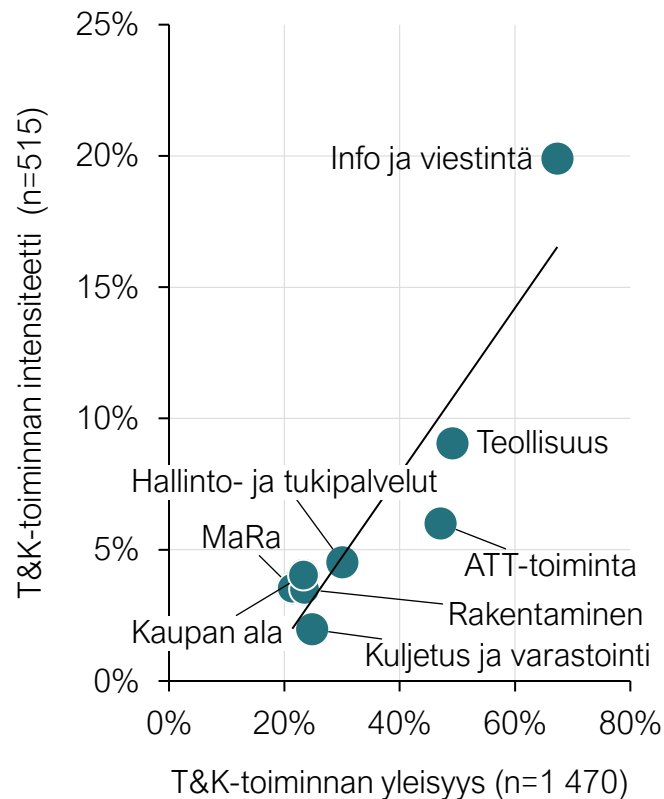
... kun taas tutkimus- ja kehitystoiminnan menestyksekkyyden koetaan vahvimpana teollisuudessa

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Vastaukset toimialoittain

Yleisyys ja intensiteetti, 2024

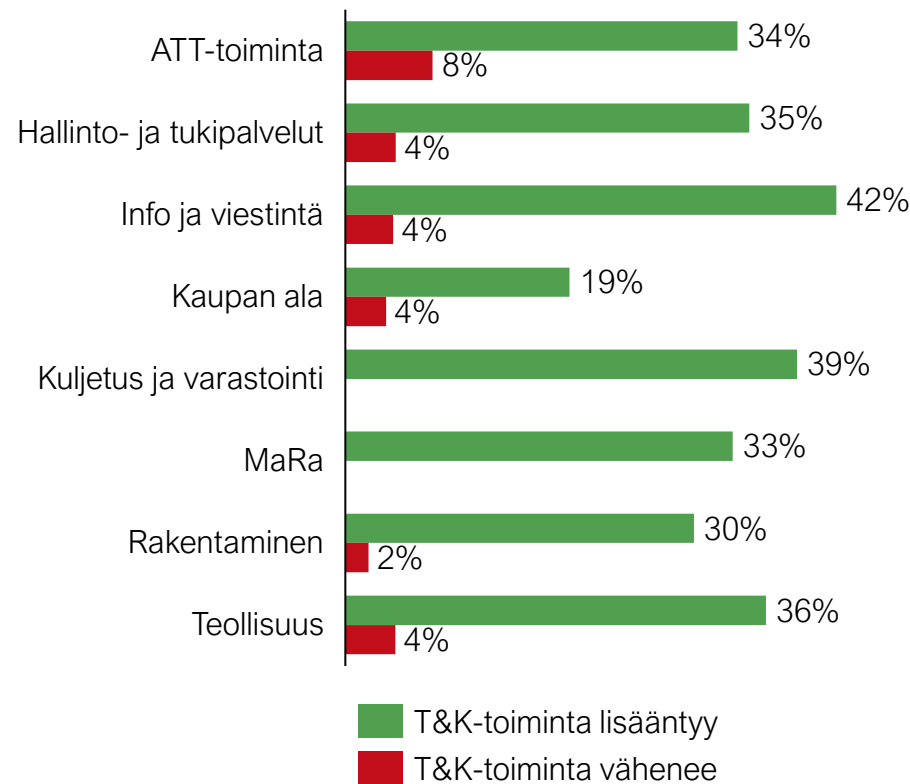
Osuus vastaajista jotka harjoittavat T&K:ta; keskimääräinen T&K:n osuus liikevaihdosta

Ennustetut muutokset, 2025

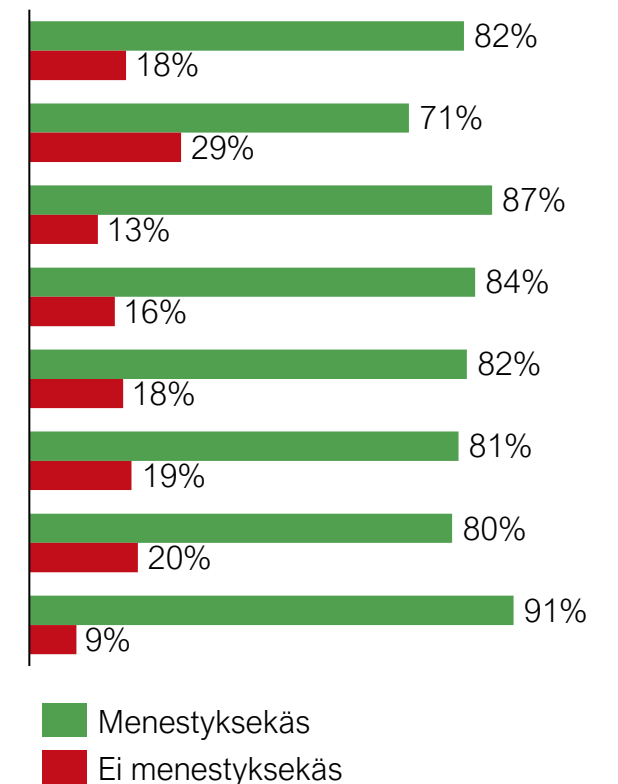
Osuus vastaajista jotka harjoittavat T&K:ta; n=509

Huom! Pienet toimialakohtaiset n:t

Koettu menestyksekkyyden¹, 2024

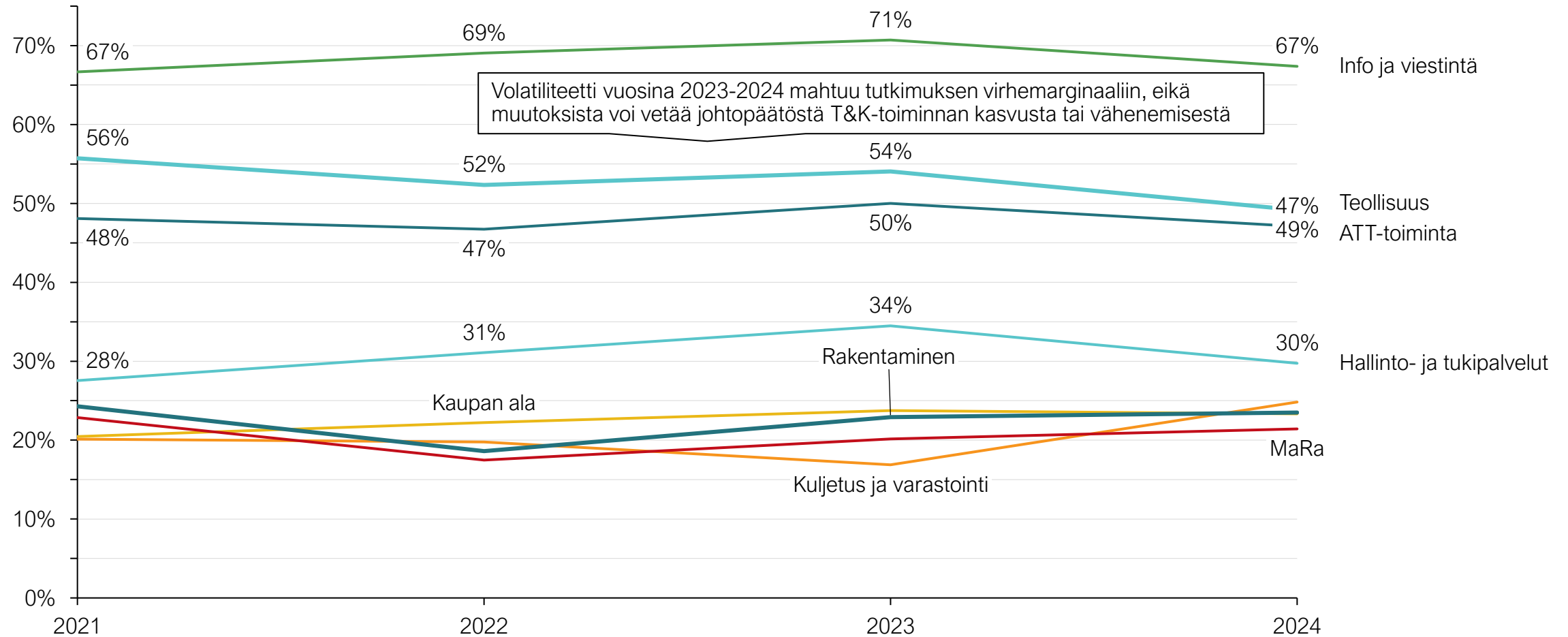
Osuus vastaajista jotka harjoittavat T&K:ta; n=510

Tutkimus- ja kehitystoiminnan suosiossa ei suuria muutoksia

Tutkimus- ja kehitystoimintaa harjoittavien yritysten suhteellinen osuus

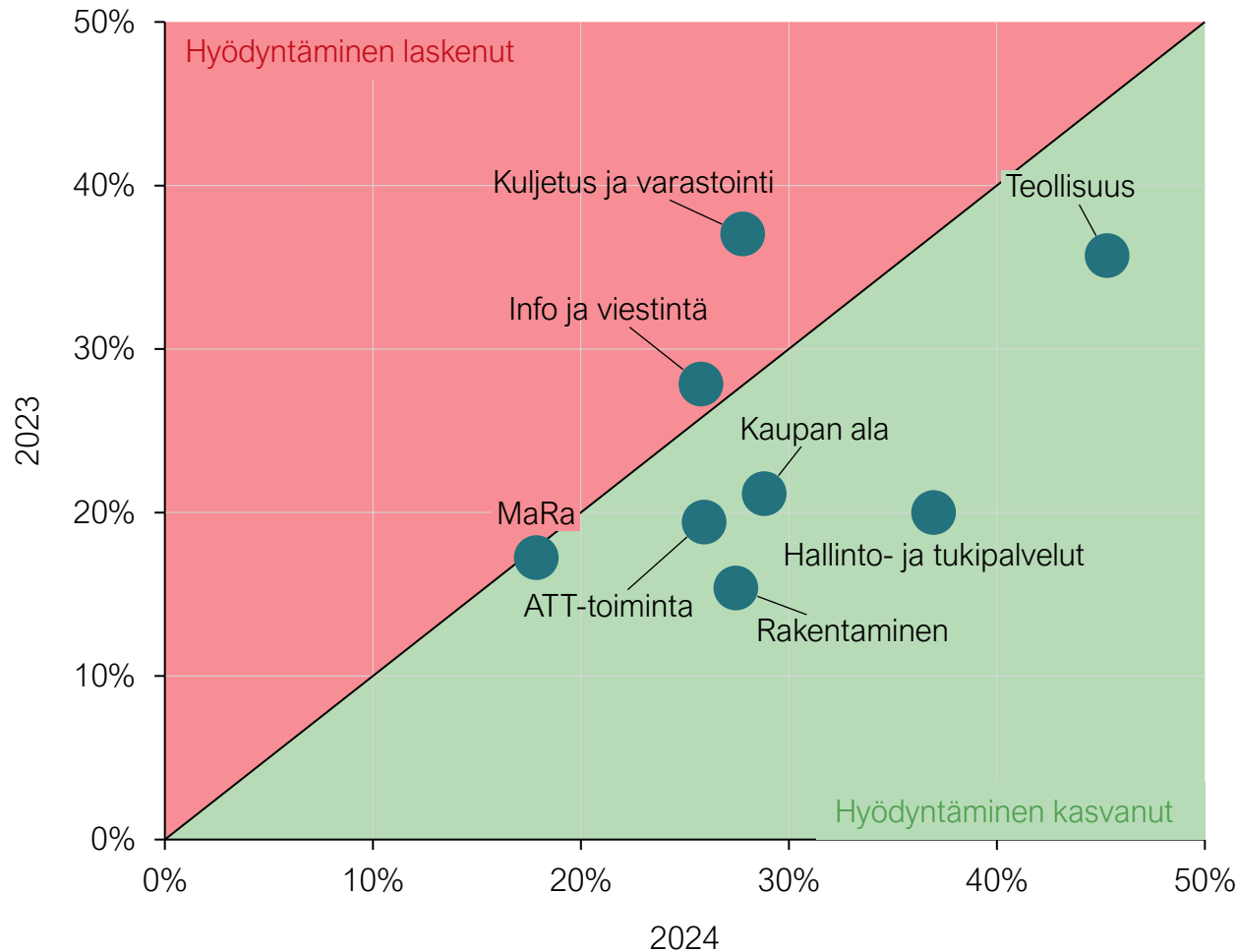
Kyllä-vastaaajien osuus toimialan sisällä

Tutkimus- ja kehitystoiminnan lisävähennysten hyödyntäminen on kasvanut lähes jokaisella toimialalla

Tutkimus- ja kehitystoiminnan lisävähennysten hyödyntäminen, 2023 – 2024

Osuus vastaajista jotka harjoittavat T&K toimintaa; n=593 (2023) ja n=515 (2024)

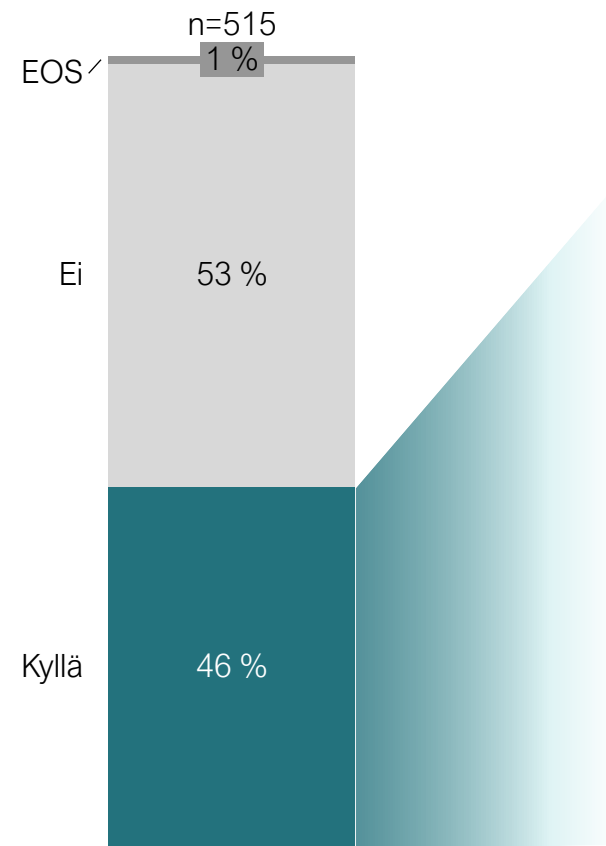
- Lisävähennyksiä hyödynnetään eniten teollisuuden (45%) ja hallinto- ja tukipalveluiden (37%) toimialoilla.
- Suurin vuosimuutos on tapahtunut hallinto- ja tukipalveluiden (+17%-yks.) ja rakentamisen (+12%-yks.) toimialoilla.

46 % yrityksistä mittaa T&K-toimintansa tuloksellisuutta systemaattisesti – tulosten valossa se kannattaa

Tutkimus- ja kehitystoiminnan mittaus ja tuloksellisuus

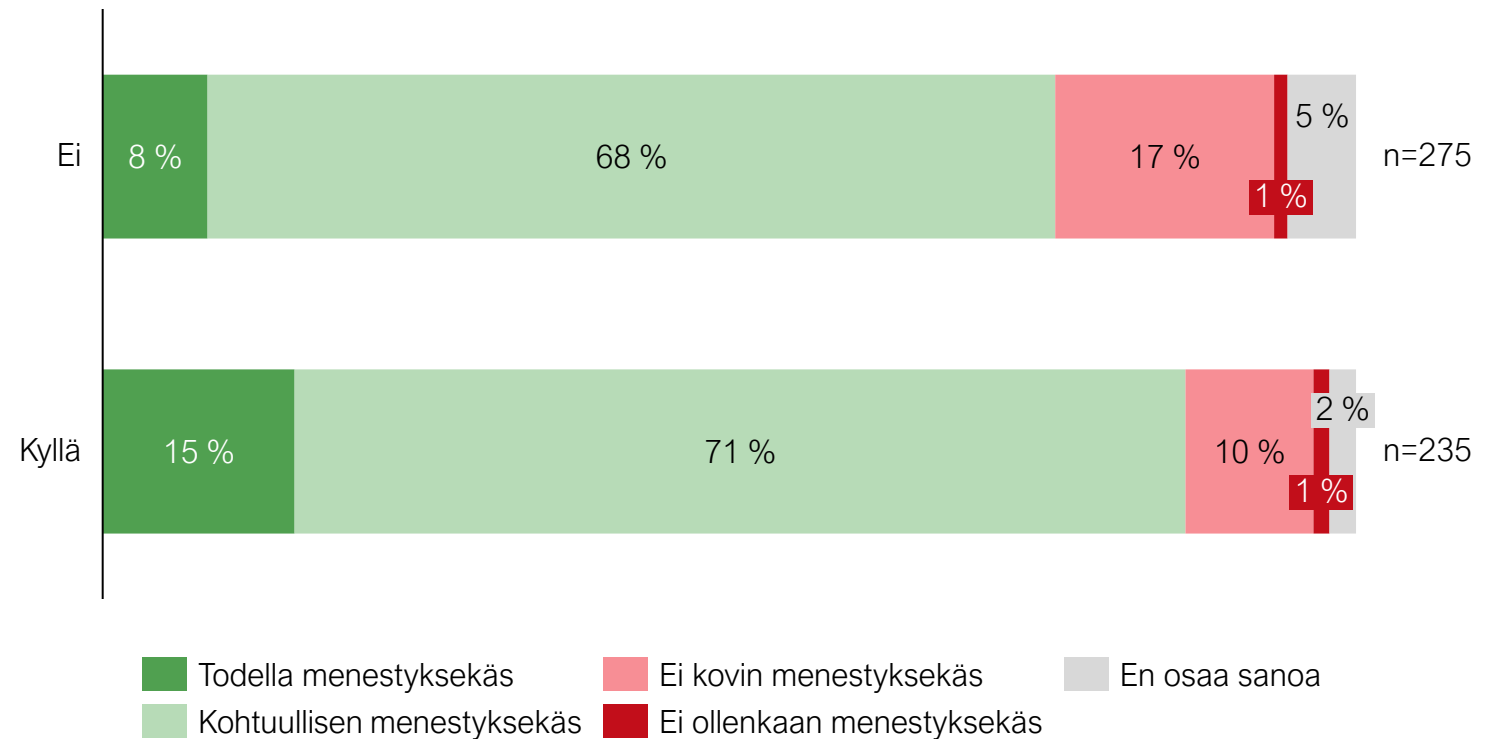
Tutkimus- ja kehitystoiminnan mittaus

Osuus vastaajista

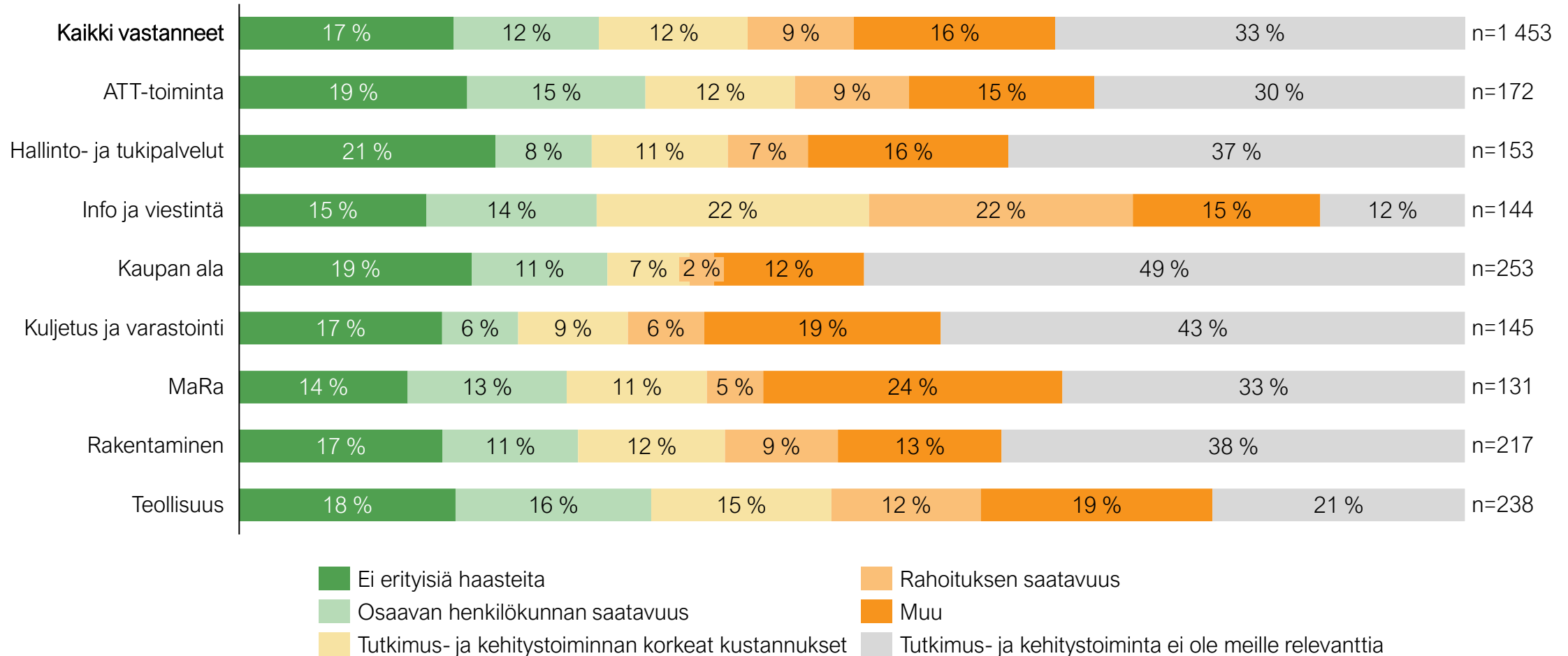
Tutkimus- ja kehitystoiminnan tuloksellisuus suhteessa panostuksiin

Osuus vastaajista

Monilla aloilla tutkimus- ja kehitystoimintaa ei koeta relevantiksi yrityksen kannalta ja siihen liittyviä haasteita on vaikea määrittää

Tutkimus- ja kehitystoiminnan suurimmat haasteet yrityksille

Agenda

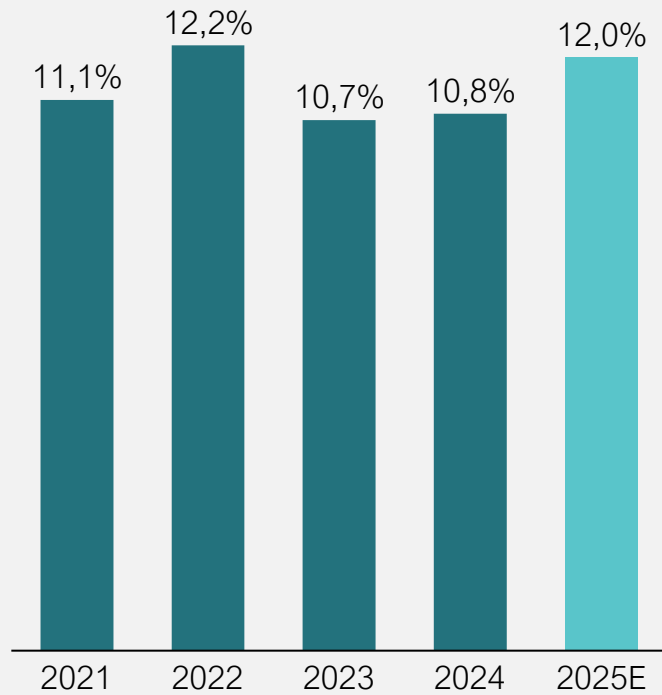
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Tekoäly ja puhdas siirtymä

Käyttökatteen ennustetaan vahvistuvan ja maksukyvyyn kohenevan – ammatilliset ja tekniset toimialat johtavat kasvua

Keskeiset havainnot – Kannattavuus ja maksuvalmius

Keskimääräinen käyttökate-% arvio

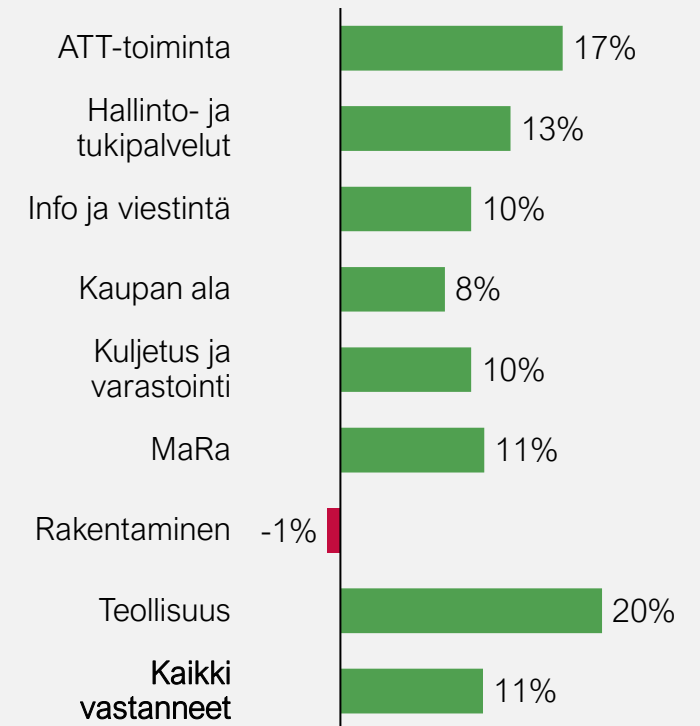
Arvioitu käyttökatemarginaali tutkimuskierroksittain

- Pk-yritykset arvioivat vuoden 2024 käyttökatteiden (ka. 10,9% liikevaihdosta) nousevan hieman edeltävän vuoden lukemista (10,7%), ja povaavat entistä kovempaa kannattavuutta vuodelle 2025 (12,1%).
- Vaikka seuraavan vuoden kannattavuusennuste onkin kuluneeseen ja sitä edeltävään vuoteen verrattuna hyvä, ei se yllä ennätysvuonna 2022 annettuun arvioon 12,2%.
- Käyttökatekehityksen enteillään olevan positiivista kaikilla tutkimuksen kohdetoimialoilla. Vahvinta kannattavuuskehitystä ennustetaan ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa: 47% toimialan vastaajista odottaa yli 10% käyttökatesuhdetta vuodelle 2025 (vrt. 38% 2024).
- Kasvavien kannattavuustasojen myötä myös yritysten maksukyky on lähes kautta linjain paranemaan päin. Historiallisesti vertailtuna koronapandemia aiheutti kovan iskun erityisesti MaRa- ja logistiikka-alalla, mutta yritysten keskimääräinen maksuvalmius on kohentumassa kaikilla muilla toimialoilla paitsi rakentamisessa. Rakentamisenkin syvin korpivaellus näyttäisi olevan takanapäin, maksukyvyyn pysyessä lähes samana kuin vuonna 2023.

Maksukyvyyn nettoluvun muutos %-yks.

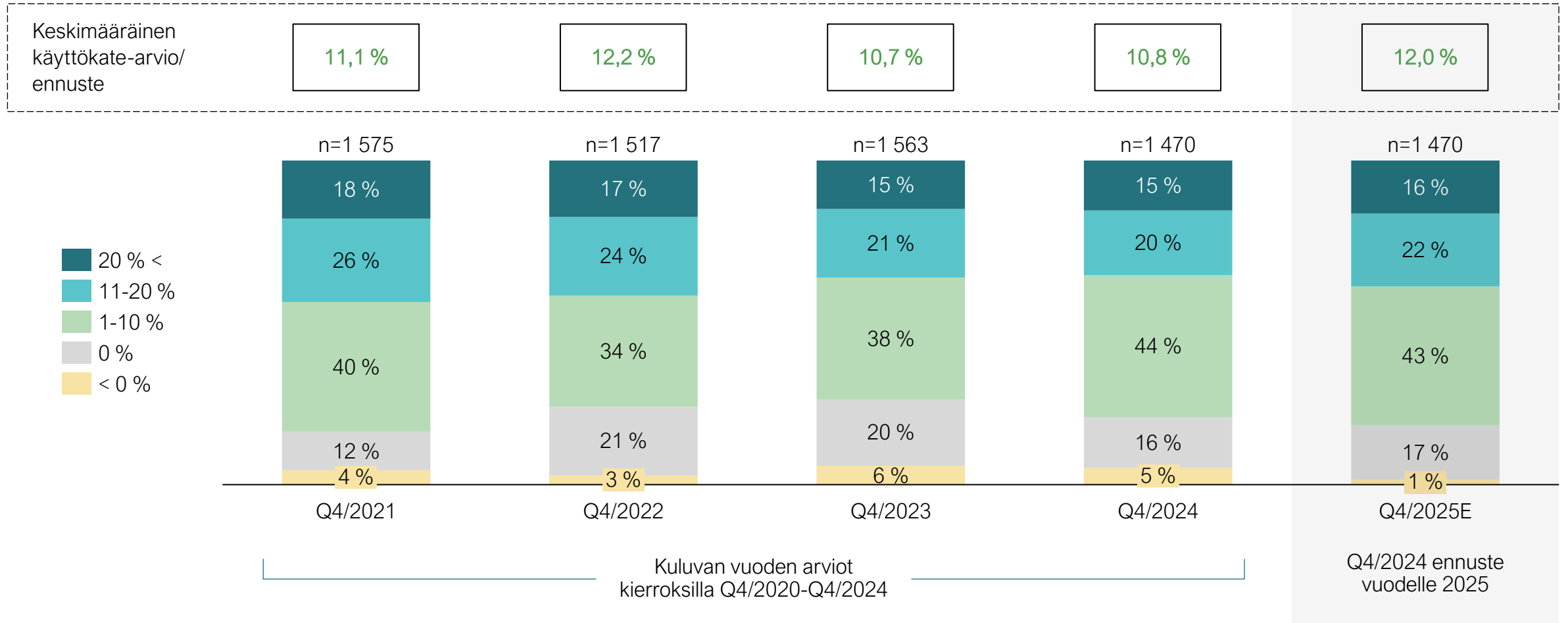
Nettoluku on parantuneiden ja heikentyneiden erotus

Käyttökate-asteiden arvioidaan elpävän vuosien 2024-2025 aikana

Käyttökate suhteessa liikevaihtoon eri tutkimuskierroksilla (2020 – 2024)

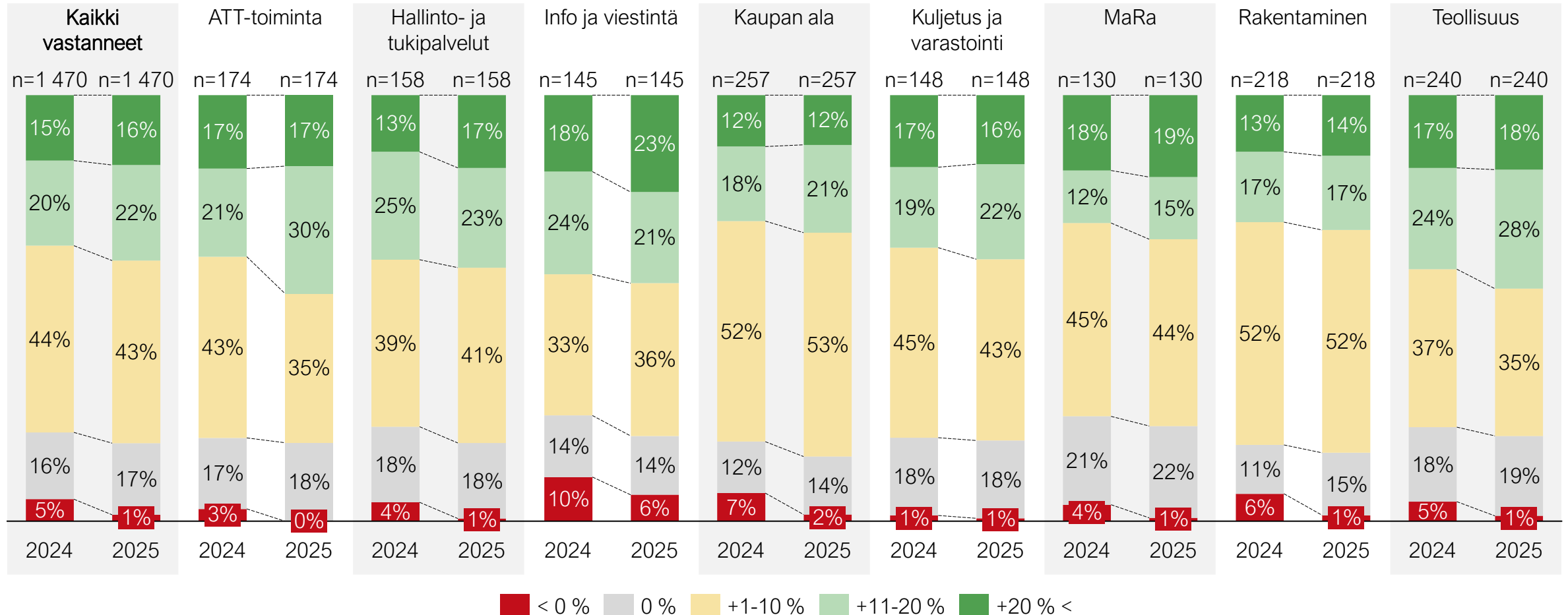
Arvioitu/ennustettu käyttökatemarginaali

Pk-sektori ennustaa parantuvaa kannattavuustasoa vuodelle 2025

Ennustettu käyttökatekehitys toimialoittain, 2024 – 2025

Osuutena liikevaihdosta

Kokoluokittain tarkasteltuna pienimmät yritykset ovat suurempia kannattavimpia, ja vuoden 2025 ennuste implikoi eron säilyvän myös jatkossa

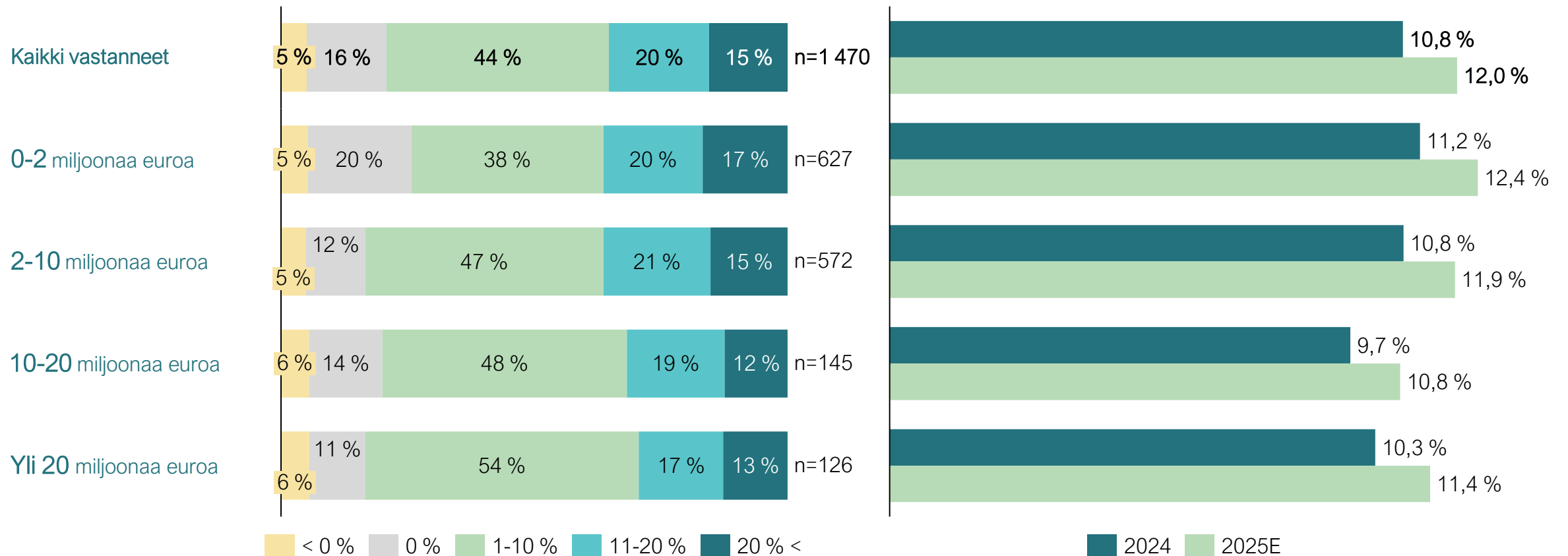
Käyttökatekehitys kokoluokittain

Osuutena liikevaihdosta

Liikevaihtoluokka

Käyttökatearviot vuodelle 2024

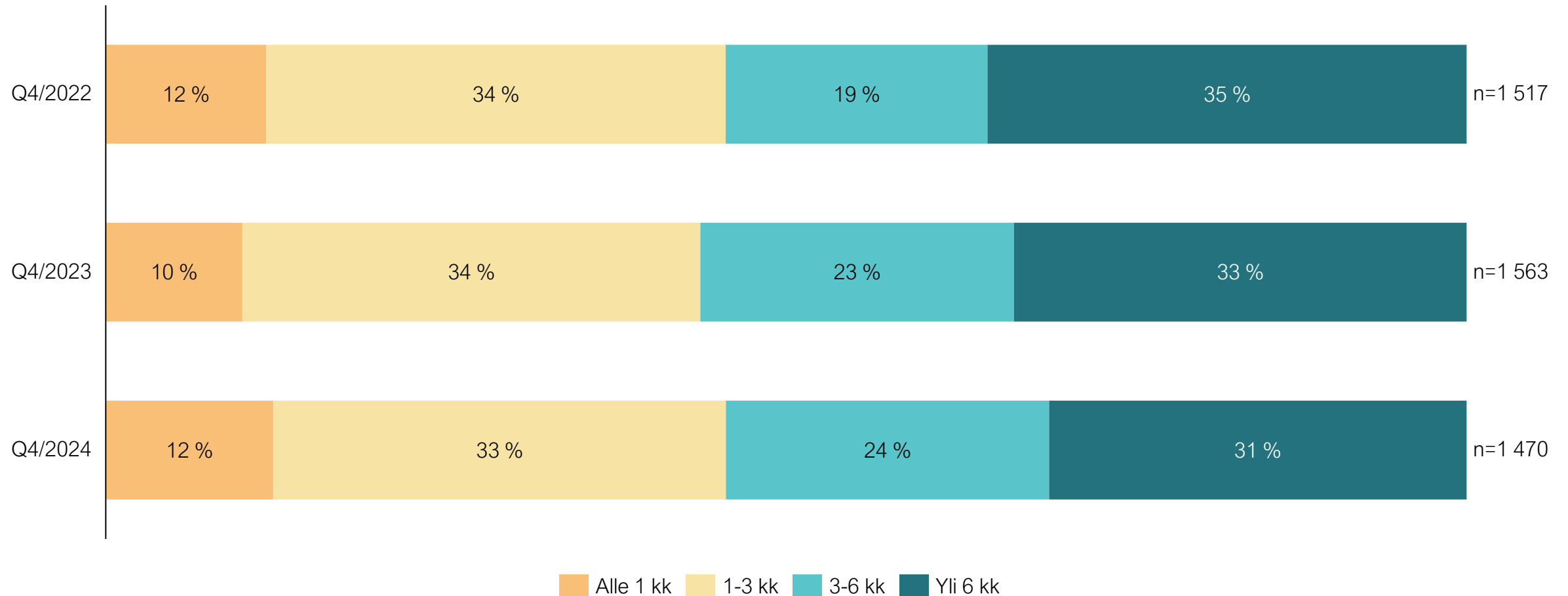
Keskimääräiset käyttökatearviot/ennusteet 2024-2025

Yritysten maksuvalmiudessa ei ole havaittavissa merkittäviä muutoksia yli tutkimuskierrosten

Arvioitu varojen kesto eri tutkimuskierroksilla, 2022 – 2024

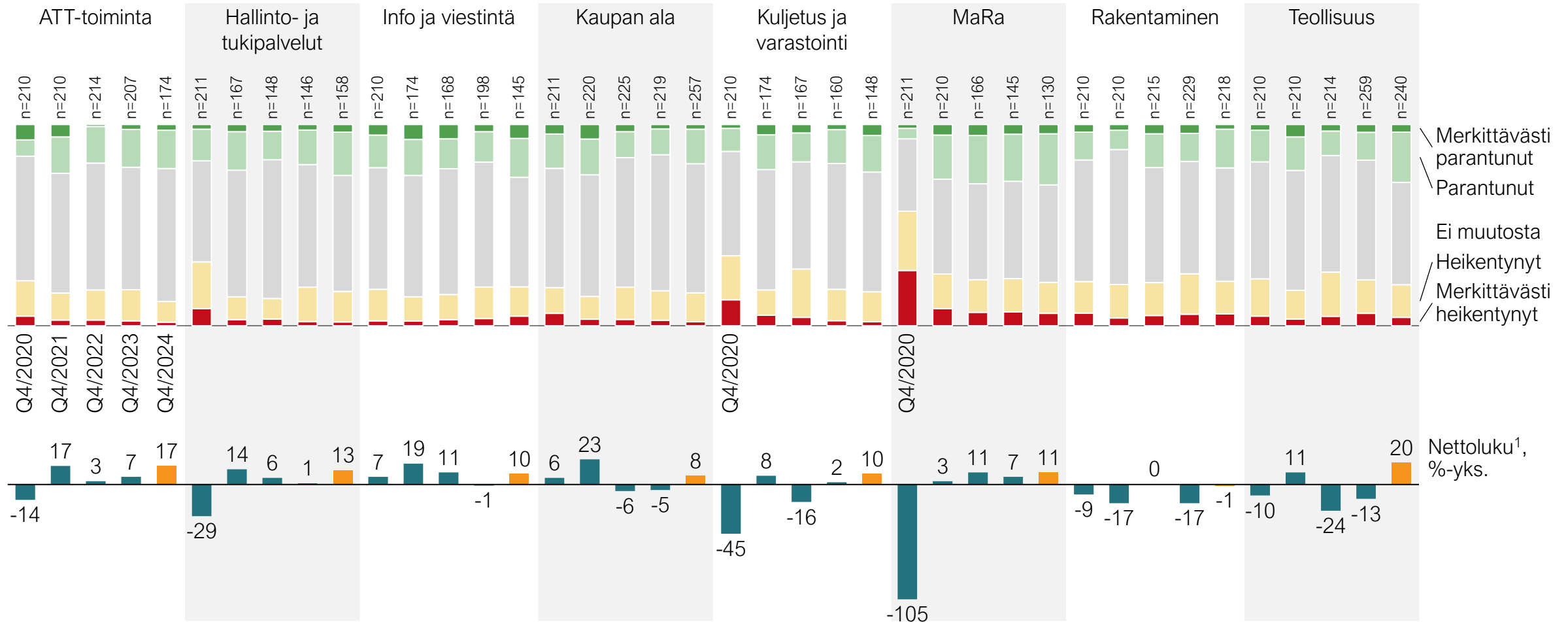
Osuus nimettyyn maksuvalmiusluokkaan kuuluvista vastaajista per kierros

Useimpien yritysten maksukyky on parantunut viimeisen vuoden aikana – rakentaminen ainoana poikkeuksena

Maksukykyyn muuttuminen viimeisen vuoden aikana, 2020 – 2024

Vastaukset toimialoitain

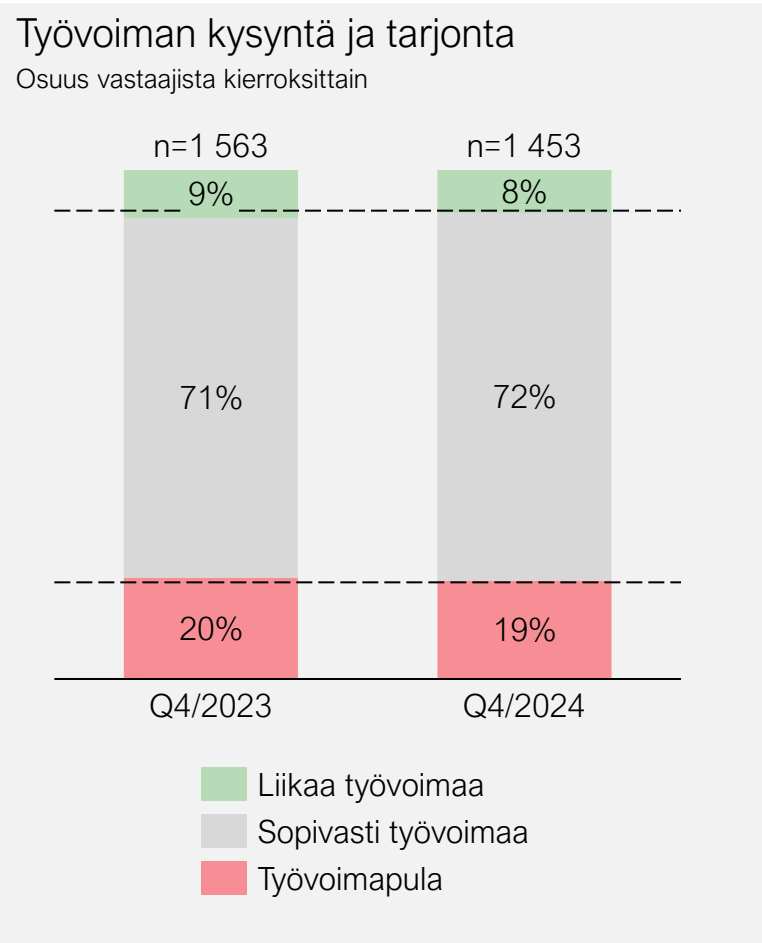

Agenda

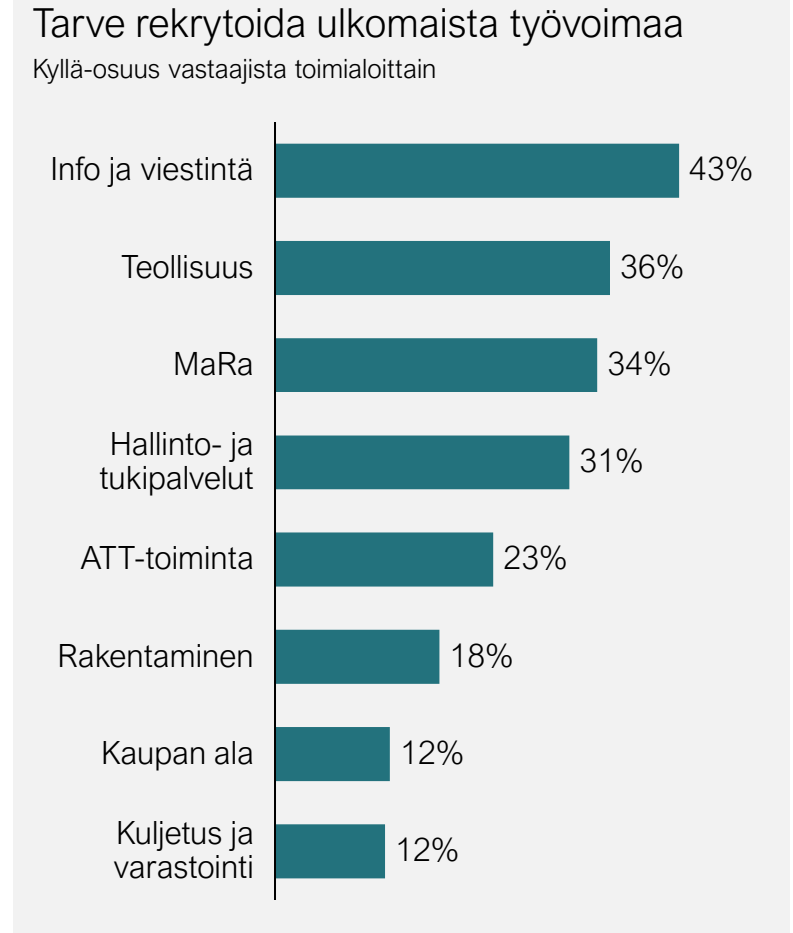
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Tekoäly ja puhdas siirtymä

Työvoiman kysyntä ja tarjonta on pysynyt vakaana – kansainvälinen rekrytointi yleistä informaatio- ja viestintäalalla sekä teollisuudessa

Keskeiset havainnot – Työvoima

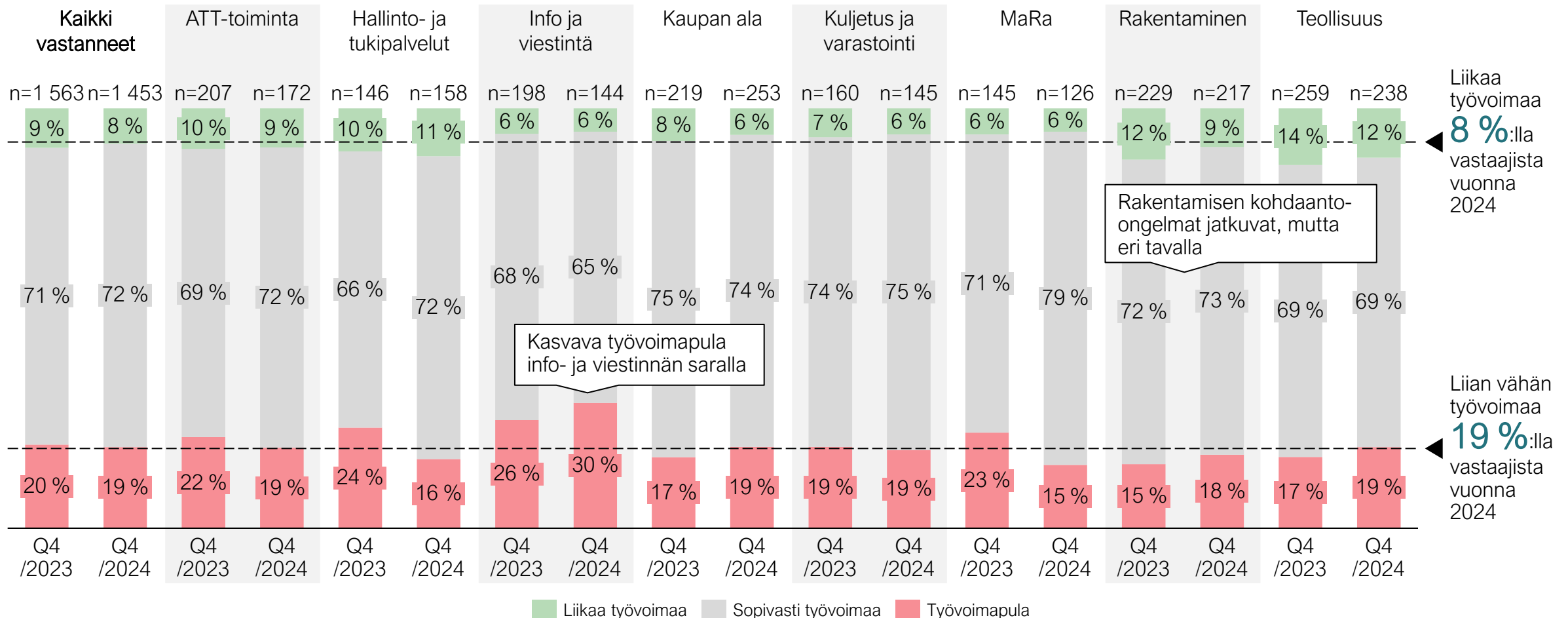
- Työvoiman kysyntä ja tarjonta on pysynyt tasaisena vuonna 2024. Vajaa kymmenes vastaajista kokee työllistävänsä liikaa väkeä, kun taas työvoimapulaa kokee joka viides. Molemmat luvut ovat pysyneet karkeasti edeltävän vuoden tasolla.
- Työvoimapulaa esiintyy kaikilla organisaatiotasoilla, ja lähes 40% siitä liittyy johto- ja asiantuntijatehtäviin.
- Noin neljännes yrityksistä pyrkii rekrytoimaan ulkomaista työvoimaa lähivuosina. Kansainvälinen rekrytointitarve korostuu erityisesti informaatio- ja viestintäalalla sekä teollisuudessa, ja kummassakin rekrytointitarpeet kohdistuvat muita toimialoja useammin johto- sekä asiantuntijatehtäviin. Pääsääntöisesti kv-rekrytointitarpeet ovat kuitenkin suorittavissa tehtävissä.

Työvoiman kysyntä ja tarjonta on yritysten perspektiivistä pysynyt viime vuoden tasolla

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

Osuus vastaajista toimialoittain

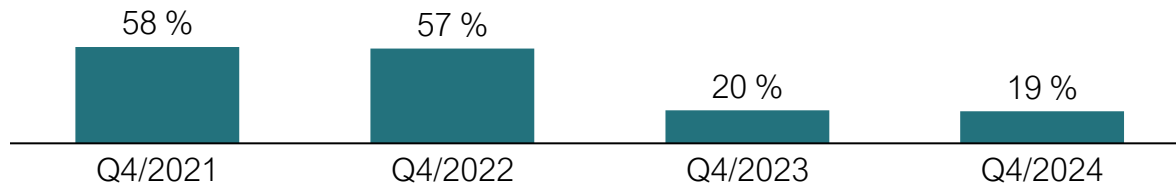

Lähes 40 % työvoimapulasta liittyy johto- ja asiantuntijatehtäviin

Työvoimapulan esiintyvyys ja kohdentuminen tehtäväluokittain

Työvoimapulan esiintyvyys

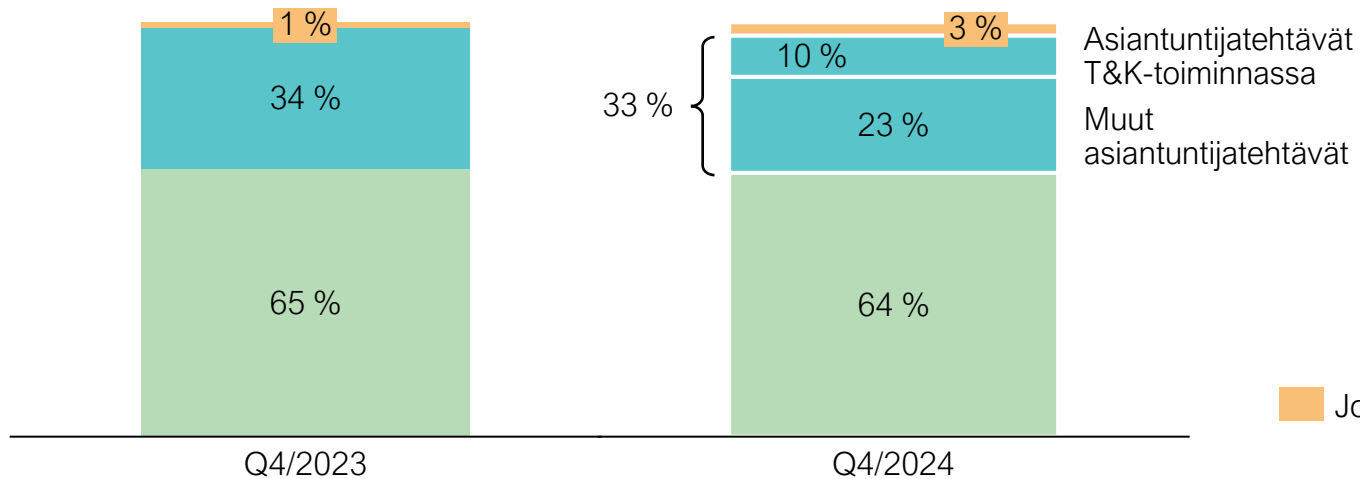
Osuus vastaajista, jotka ovat ilmoittaneet kärsivänsä työvoimapulasta; n=1453 (2024)

Työvoimapula putosi vuonna 2023 ja on sen jälkeen pysynyt vakaana ...

Työvoimapulan kohdentuminen tehtäväluokittain

Osuus tehtäväluokan nimenneistä vastaajista; n=281 (2024)

...mutta se kohdentuu hieman enemmän johtotehtäviin

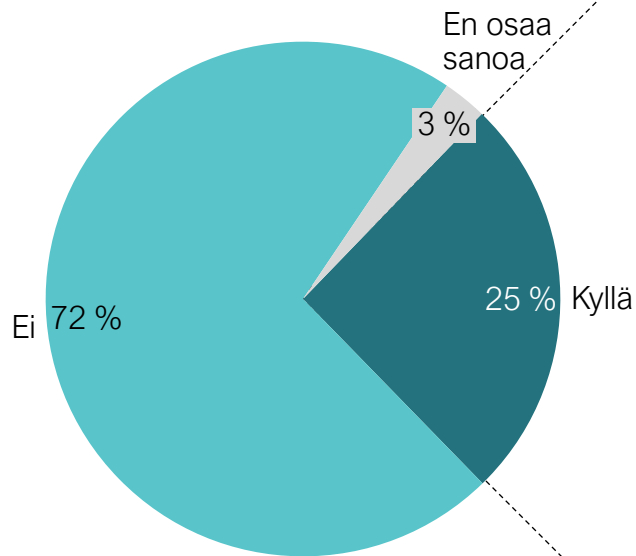
Johto Asiantuntijatehtävät¹ Suorittavat tehtävät

Neljäsosa yrityksistä kokee tarpeelliseksi rekrytoida ulkomaista työvoimaa, suurin tarve asiantuntijoista ja johdosta erityisesti informaatio- ja viestintäalalla

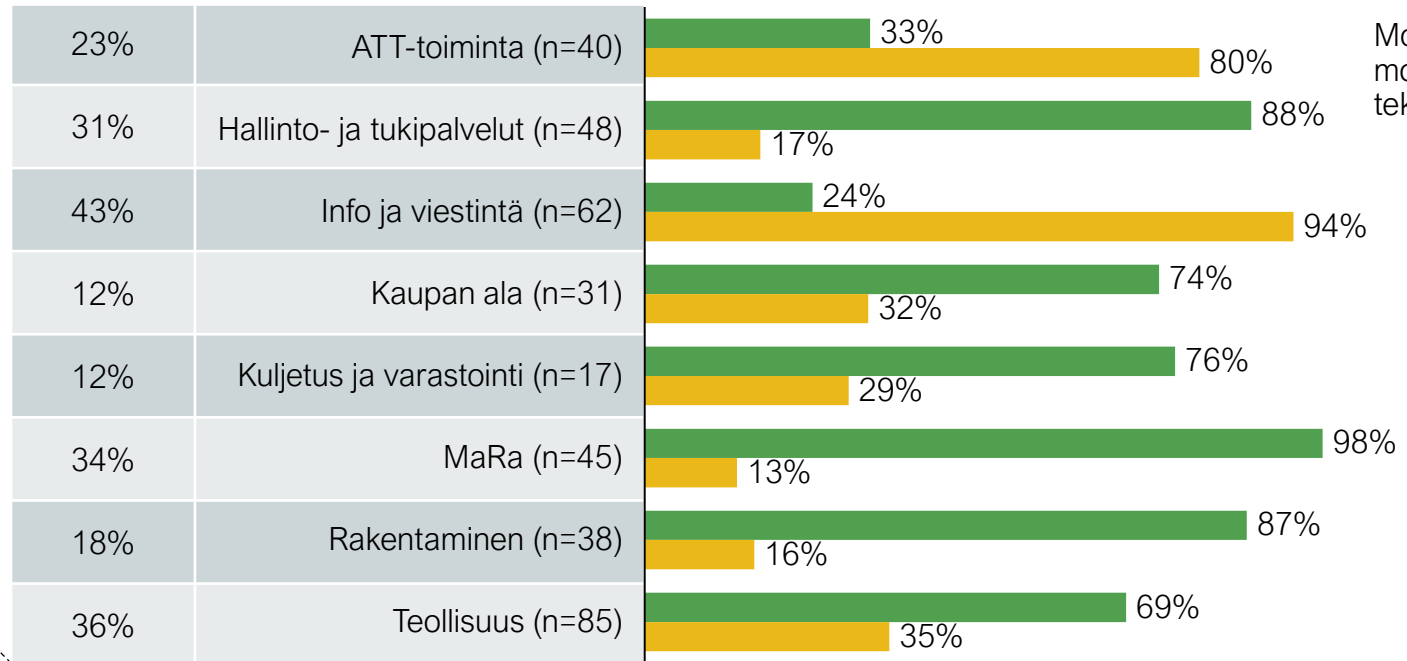
Kansainväliset rekrytoinnit

Koettu tarve rekrytoida ulkomaista työvoimaa lähivuosina

Osuus vastaajista; n=1 453

Kyllä –osuus aloittain

Monivalintakysymys – monet rekrytoivat sekä tekijä- että johtoporrasta

■ Suorittavat tehtävät ■ Asiantuntija- ja johtotehtävät

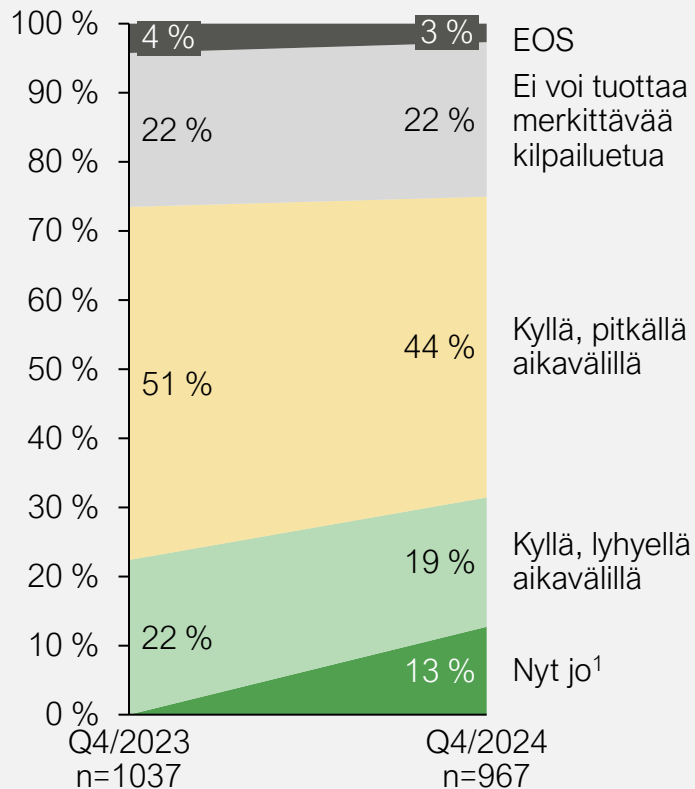
Agenda

1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Tekoäly ja puhdas siirtymä

Tekoälyn koetaan tuottavan merkittävää kilpailuetua, kun taas vihreän siirtymän haasteet säilyivät monilla sektoreilla

Keskeiset havainnot – Tekoäly ja puhdas siirtymä

Usko tekoälyn kykyyn tuottaa kilpailuetua Osuus vastanneista, jotka käyttävät tai aikovat käyttää tekoälyä

- Tekoälyn käyttöönotto ja puhtaan siirtymän edistäminen olivat suuria puheenaiheita yhteiskunnassa ja liike-elämässä vuonna 2024.

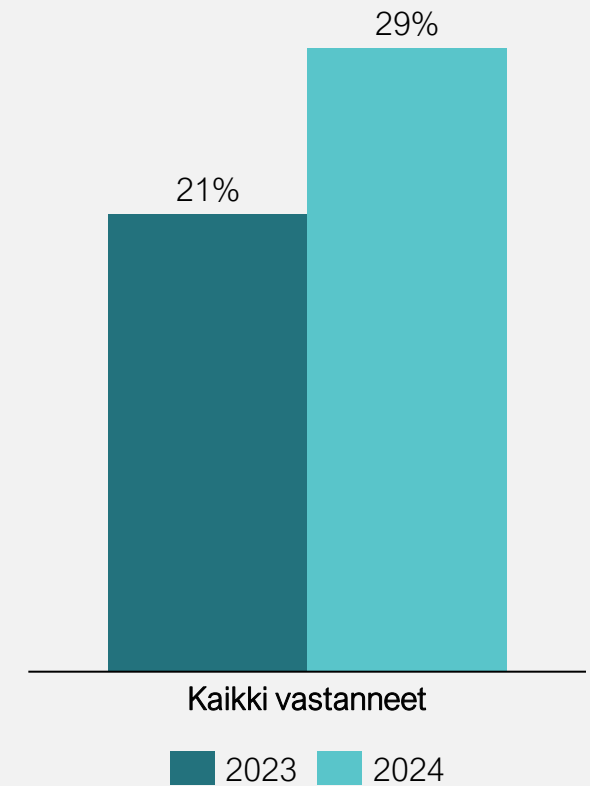
Tekoäly

- Yhä useampi suomalainen pk-yritys käyttää tekoälyä osana liiketoimintaansa. Mitä suurempi yritys, sen todennäköisempää tekoälyn käyttö on.
- Tekoälyn käytössä on merkittäviä eroja toimialojen välillä. Noin kolmannes informaatio- ja viestintäalan yritys kokee että tekoäly tuottaa heille merkittävää kilpailuetua jo nyt, kun vastaava lukema majoitus- ja ravitsemusalalla on 7%.

Vihreä siirtymä ja ESG

- Päästöjen mittaaminen – niin oman toiminnan osalta, kuin arvoketjuissa yleisestikin – on kasvava trendi läpi toimialojen. Vihreän siirtymän edistämisen tiellä on kuitenkin useita hidasteita, joista kustannustaso on yleisin. Muiden hidasteiden merkittävyys vaihtelee toimialoittain, ja lähes kolmasosa yrityksistä kokeekin ettei heillä ole erityisiä vihreään siirtymään liittyviä haasteita.

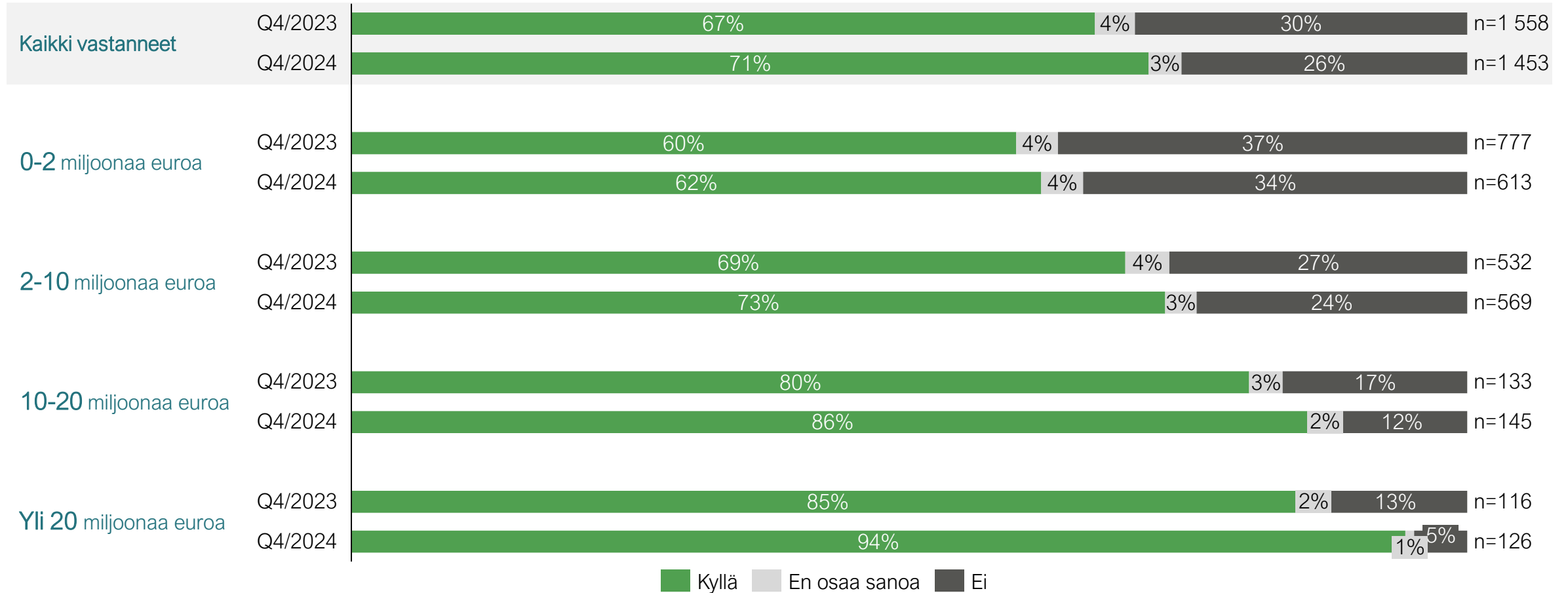
Päästölaskentaa tekevien yritysten osuus Osuus vastanneista, jotka tekevät GHG-laskentaa

Tekoälyn käyttö lisääntyy yrityksen koon ja ajan myötä

Tekoälyn käytön relevanssi

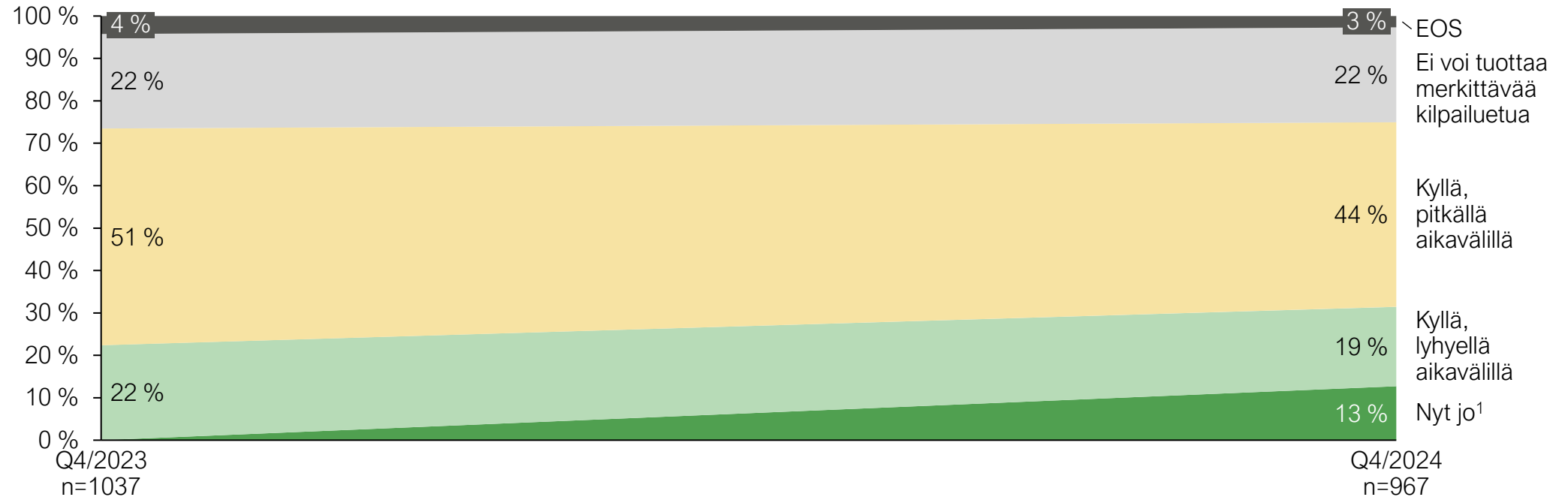
Osuus vastanneista kokoluokittain ja tutkimuskierroksittain

Yhä useampi pk-yritys uskoo tekoälyyn kilpailuedun tuottajana

Yritysten usko tekoälyn kykyyn tuottaa merkittävää kilpailuetua

Osuus vastanneista jotka käyttävät, tai suunnittelevat tekoälyn käyttöä

Kysymys kysyttävä vain yrityksiltä jotka käyttävät, tai suunnittelevat tekoälyn käyttöä.

Vuoden 2023 julkaisussa vastaukset raportoitiin eri tavalla.

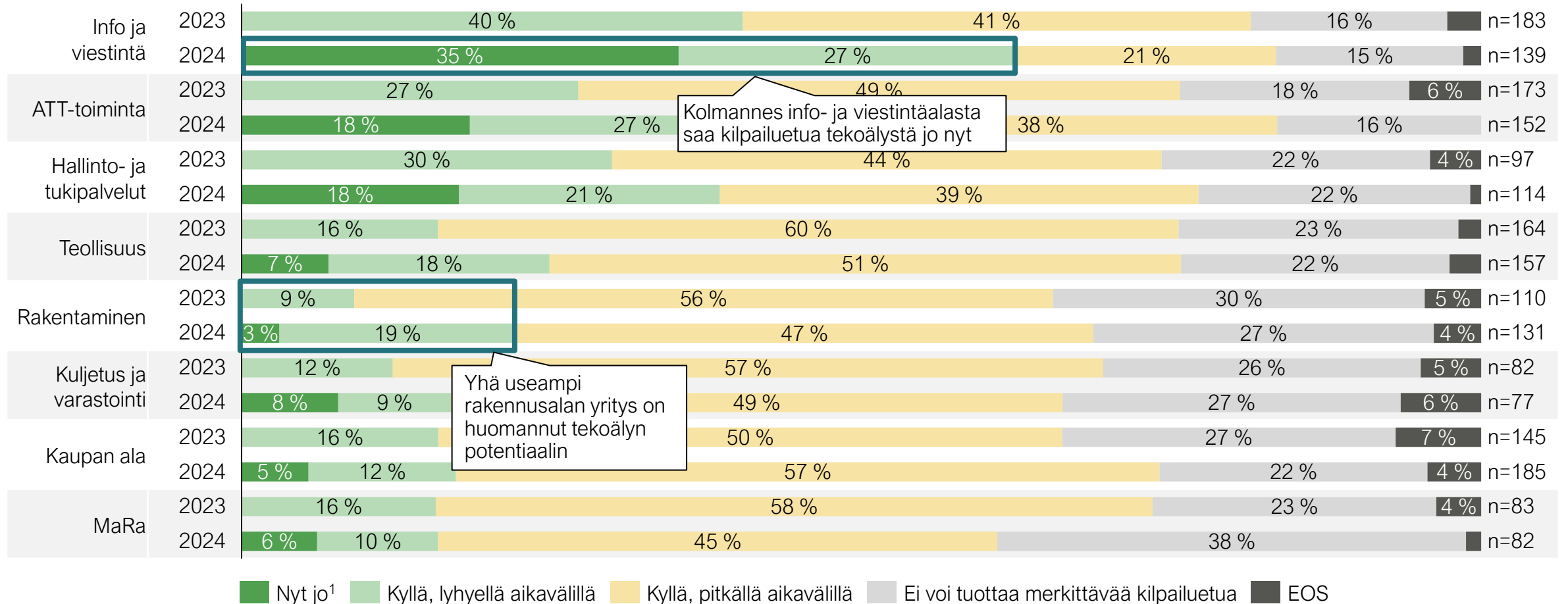
Jos yritys ei käyttänyt, tai suunnitellut käyttävän tekoälyä, tulkittiin ettei yritys kokenut että tekoäly voisi tuottaa merkittävää kilpailuetua.

Tämän vuoden julkaisussa (ml. analysoidut viime vuoden tulokset) ei ko. oletusta tehdä.

Tekoäly tuottaa eniten kilpailuetua informaatio- ja viestintäalalla, väkevin kasvuloikka rakennusosalalla

Yritysten usko tekoälyn kykyyn tuottaa merkittävää kilpailuetua

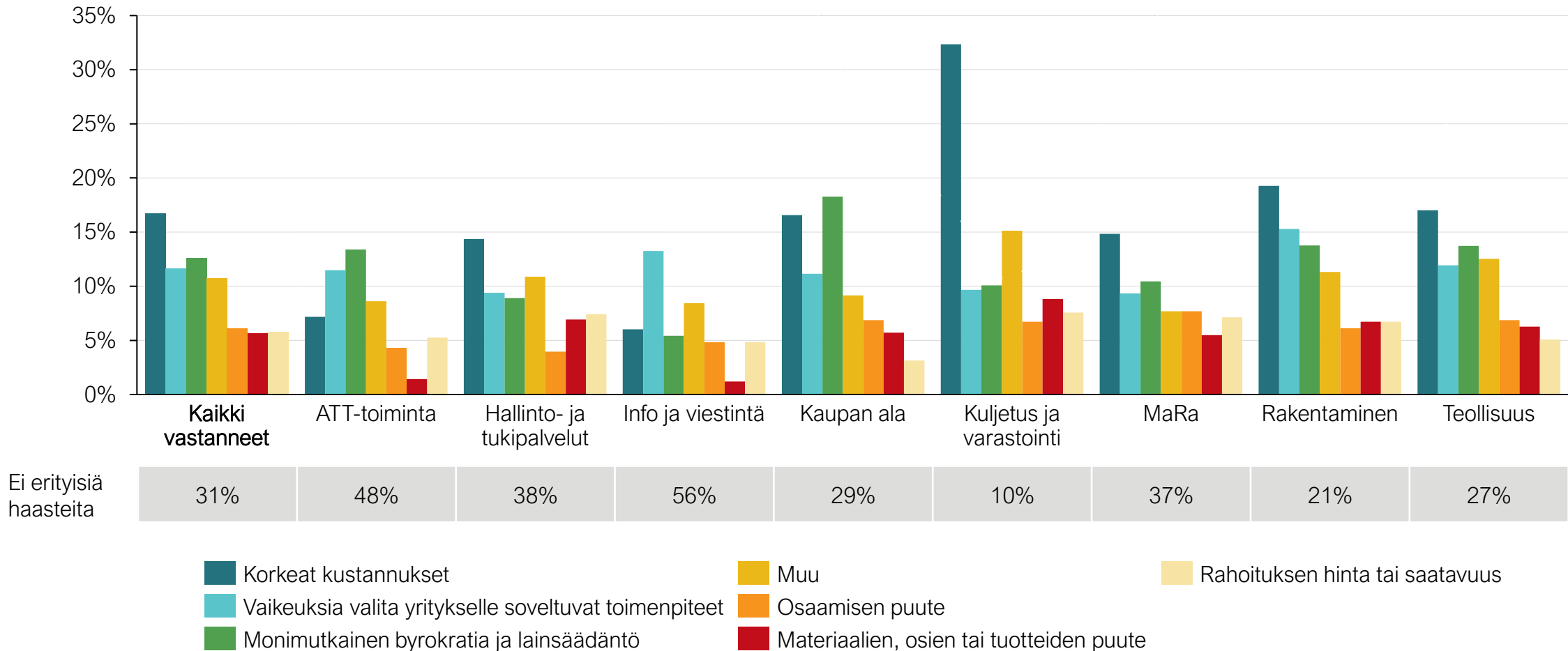
Osuus vastanneista jotka käyttävät, tai suunnittelevat tekoälyn käyttöä toimialoittain

Kustannustaso on yritysten suurin haaste vihreään siirtymään liittyen

Yritysten kokemat haasteet vihreään siirtymään liittyen

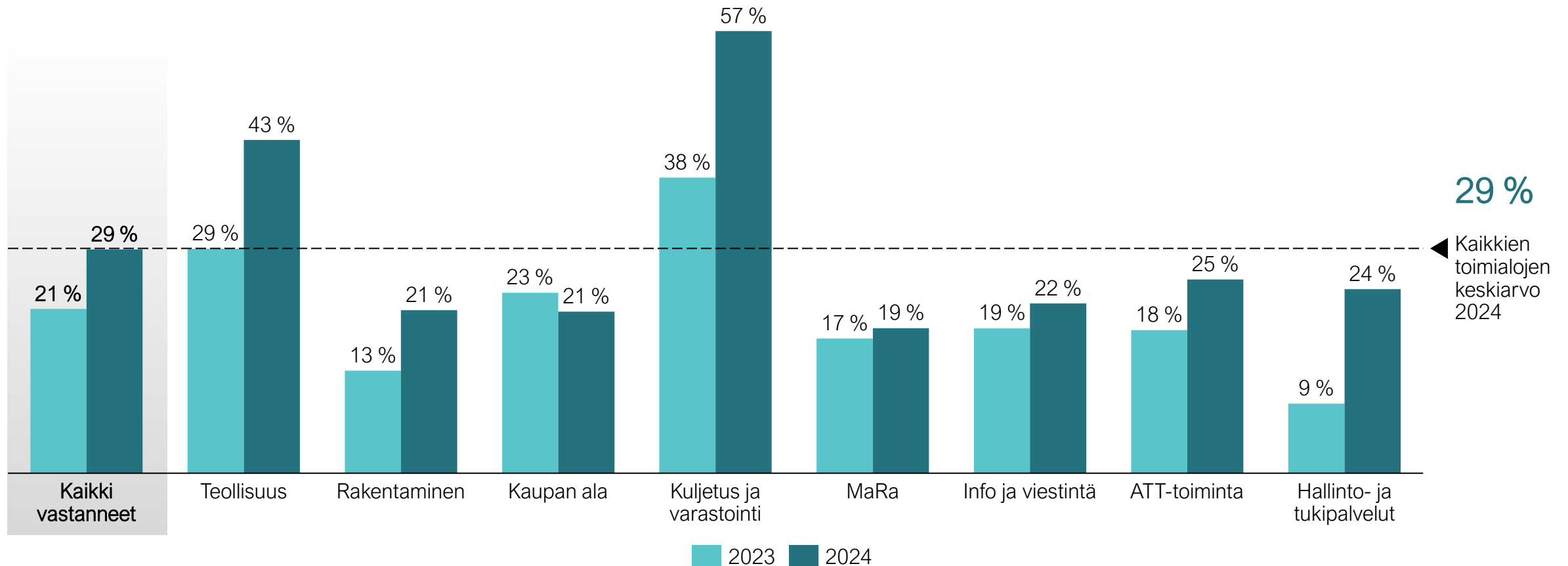
Osuus annetuista vastauksista; n=1453

Lähes kolmasosa yrityksistä tekee päästölaskentaa – teollisuuden sekä kuljetuksen ja varasoinnin alat selvästi etumatalla

Päästölaskentaa tekevien yritysten osuus

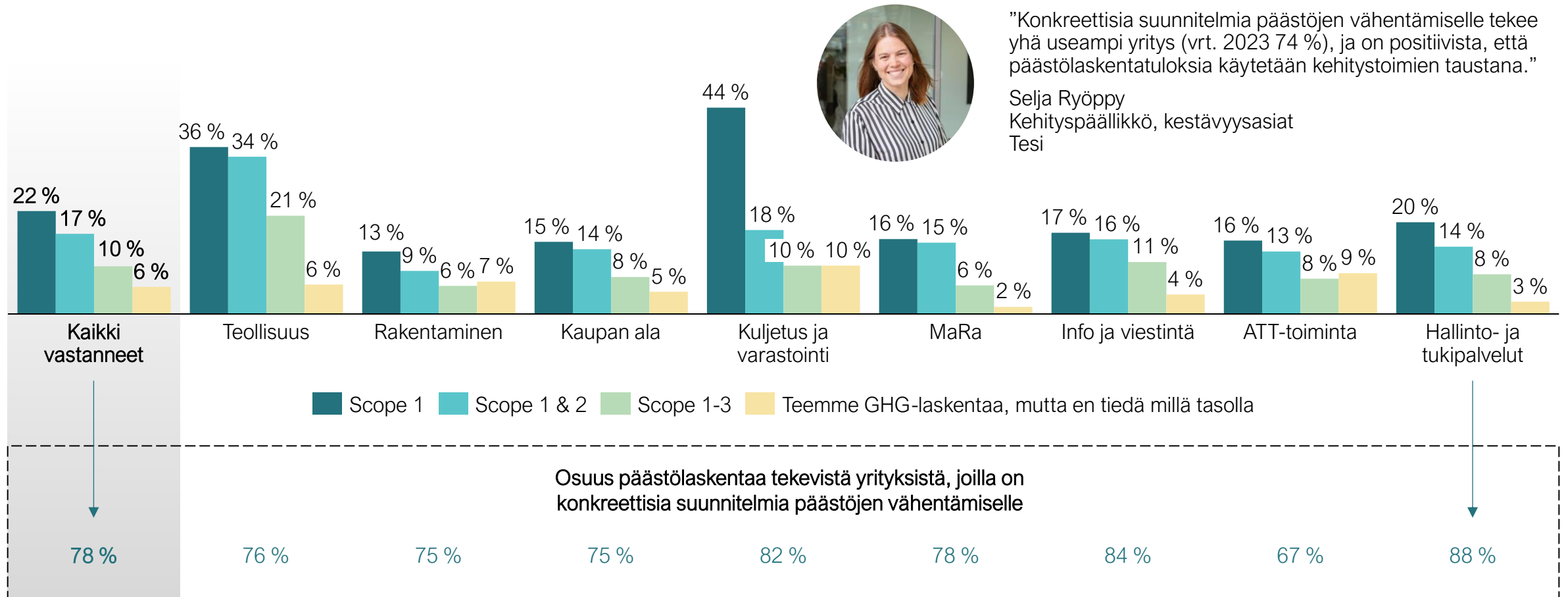
GHG-laskentaa tekevien yritysten osuus vastaajista, jotka vastasivat GHG-laskentaa koskeviin kysymyksiin; n=1558 (2023), n=1453 (2024)

Oman toiminnan päästöjen mittaaminen yhä selkeästi yleisintä, arvoketjussa syntyvien päästöjen laskenta harvinaisempaa

Päästölaskennan tasokohtainen jakauma toimialoittain^[1]

Ilmoitetulla tasolla GHG-laskentaa tekevien yritysten osuus vastaajista, jotka vastasivat GHG-laskentaa koskeviin kysymyksiin; n=1453

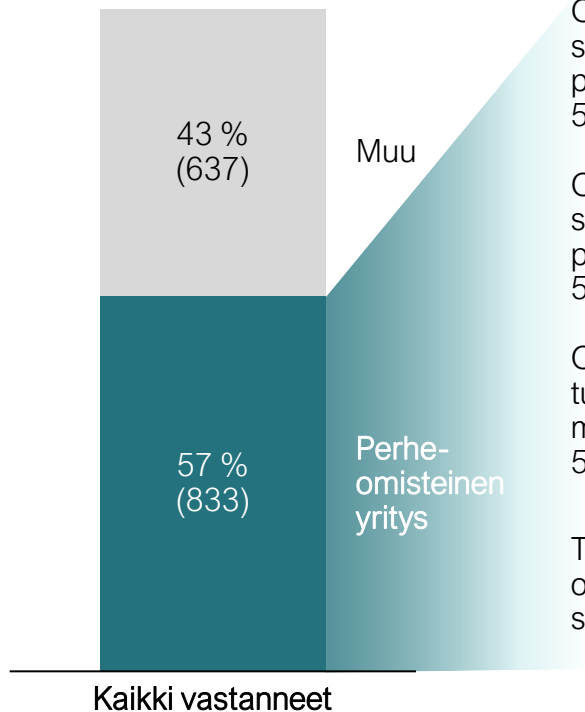
Liitteet

Tesi

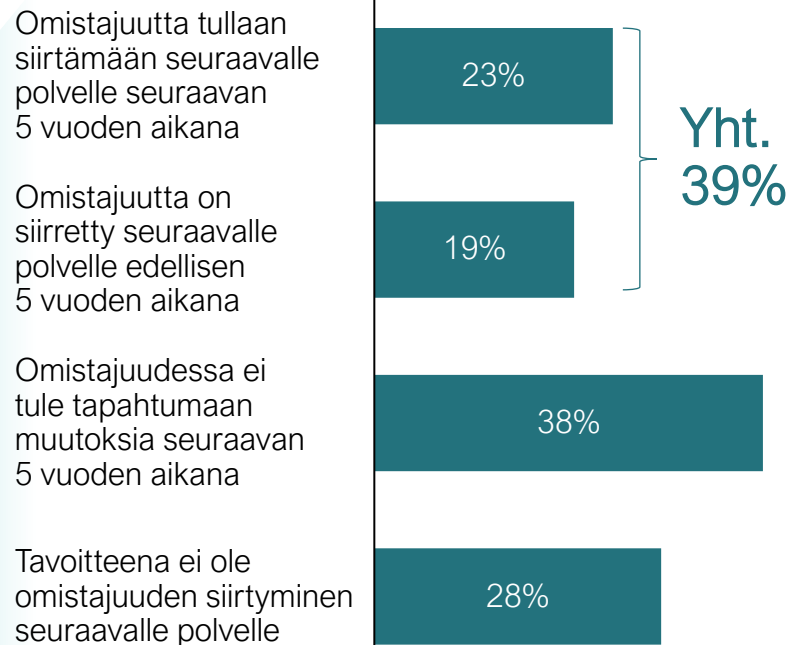
Reipas puolet otoksesta perheyrittäjäksi, joista sukupolvenvaihdos on monella ajankohtainen aihe

Perheomistajuus

Perheyrittäjien osuus
n=1 470

Perheyrittäjien omistusmuutokset
n=833

Asiantuntijanäkemyks

Krista Elo-Pärssinen
Johtava asiantuntija
Perheyrittäjien liitto

”

Sukupolvenvaihdos on monessa perheyrittäjäksessä ajankohtaista, mutta silti yli puolet yrityksistä joko lykkää päätöksiä tai ei suunnittele omistajuuden siirtämistä seuraavalle sukupolvelle. Sukupolvenvaihdokset ovat monimutkaisia. Niihin liittyy usein haasteita, kuten jännitteisiä perhesuhteita, haastavia verotuksellisia kysymyksiä tai seuraajasukupolven vähäistä kiinnostusta.

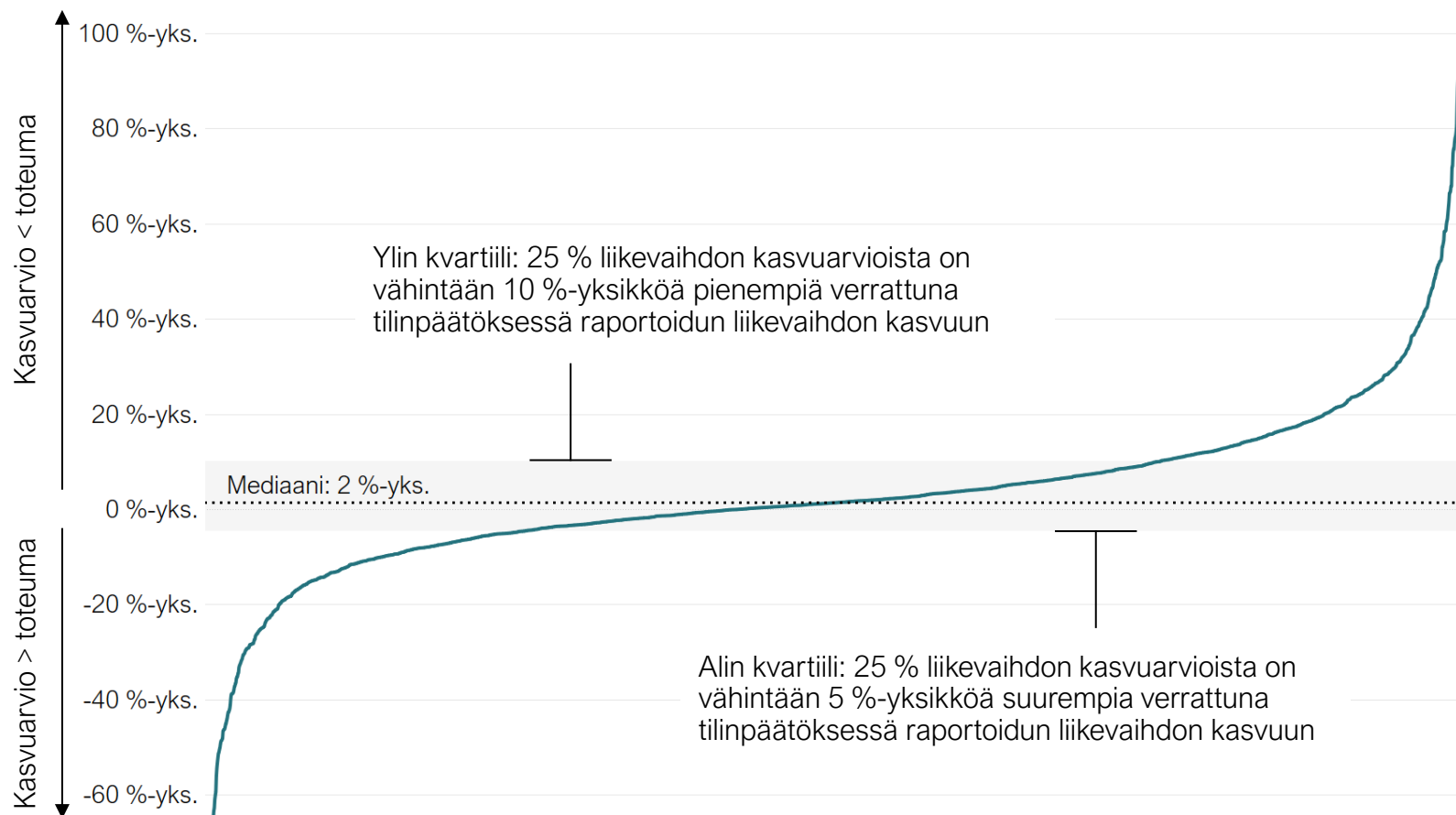
Sukupolvenvaihdos on perheyrittäjien jatkuvuuden kannalta kriittinen vaihe. Valmistautuminen kannattaa aloittaa ajoissa, koska prosessi vaatii huolellista suunnittelua sekä perheen ja yrityksen tarpeiden tasapainottamista.

On selkeästi tarve lisätä tietoisuutta sukupolvenvaihdosten suunnittelun merkityksestä. Hyvin suunniteltu sukupolvenvaihdos ei ainoastaan lisää sen onnistumisen todennäköisyyttä, vaan vahvistaa yrityksen pitkän aikavälin menestyksen edellytyksiä ja auttaa säilyttämään perhesuhteet harmonisina kriittisten päätösten keskellä.

Yritysjohtajat ovat pääsääntöisesti tarkkoja arvioidessaan kuluvan vuoden liikevaihtokehitystä

Liikevaihdon kasvuarvioiden tarkkuus järjestetyssä jakaumassa^[1, 2]

Toteutuneen liikevaihdon kasvun ja liikevaihdon kasvuarvioiden erotuksen (%-yks.) jakauma kierroksilla Q4/2021-Q4/2023, n=2473

Tutkimuskierroksilla on esiintynyt jopa viisinkertaisia eroja tilinpäätösten liikevaihtototeumien ja kasvuarvioiden välillä. Tulkitsimme, että nämä suuret erot johtuvat kasvuarvioiden laskemisen tulkinnanvaraisuudesta: toteutunut liikevaihdon kasvu on laskettu perustuen konsernitason lukuihin, ja se sisältää mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja satunnaisiin eriin liittyvän liikevaihdon. Vastaajat voivat taas mieltää kasvuarviokysymysten koskevan vain ydinliiketoimintaa ja sen orgaanista kasvua.

Mediaaniyrityksen liikevaihdon kasvuarvio kierroksilla Q4/2021-Q4/2023 on poikennut noin 2 %-yksikköä toteutuneesta liikevaihdon kasvusta.

Kasvuarvioiden tarkkuus (%-yks.) =
Raportoidun konserniliikevaihdon kasvu (%)
– kyselytutkimuksen liikevaihtokasvuarvio (%)

Korona ja Ukrainan sota on todennäköisesti aiheuttanut volatiliteettiä vuoden 2021-22 liikevaihtoarvioihin, sillä vuoden 2023 lopussa tehdyt arviot olivat hyvin tarkkoja

Liikevaihdon kasvuarvioiden tarkkuus toimialoittain eri tutkimuskierroksilla^[1, 2]

Toteutuneen liikevaihdon kasvun ja liikevaihdon kasvuarvioiden erotuksen (%-yks.) toimialakohtaiset **mediaanit** kierroksilla Q4/2021-Q4/2023

	Kaikki vastanneet	Teollisuus	Rakentaminen	Kaupan ala	Kuljetus ja varastointi	MaRa	Info ja viestintä	ATT-toiminta	Hallinto- ja tukipalvelut
Q4/2021	2 % n=865	1 % n=115	3 % n=104	2 % n=90	6 % n=91	3 % n=113	2 % n=122	2 % n=139	5 % n=91
Q4/2022	2 % n=777	4 % n=115	8 % n=98	1 % n=103	4 % n=69	7 % n=71	0 % n=125	1 % n=108	1 % n=88
Q4/2023	0 % n=835	0 % n=143	2 % n=106	0 % n=104	1 % n=75	2 % n=54	0 % n=140	1 % n=128	-1 % n=85

Lukuohje: Majoitus- ja ravitsemusalan mediaaniyritys arvioi vuoden 2022 kyselyssä kyseisen vuoden liikevaihtonsa kasvun 7 prosenttiyksikköä pienemmäksi kuin mitä myöhemmin julkaistu vuoden 2022 konsernitilinpäätös raportoi. Osa erosta lienee ennusteen epätarkkuutta, ja osa edellisellä sivulla kuvattua tulkintaeroa konsernitilinpäätöksen ja yritysjohtajan mieltämän yritysyrityksen välillä.

Kasvuyrityspulssin juuret ovat koronakeväässä – tarkoituksena selvittää ja seurata pk-yritysten taloudellista tilaa ja toimintaympäristöä

Kyselyn tarkoitus ja tausta

Kyselyllä pyritään selvittämään pk-yritysten taloudellista tilaa ja makrotaloudellisen ympäristön vaikutuksia suomalaisiin yrityksiin ja niiden ajankohtaisiin aiheisiin:

- Mikä on pk-yritysten taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden odotukset?
- Kuinka kasvuhakuisia yritykset ovat, ja miten kasvua tavoitellaan?
- Miten yritykset hyödyntävät T&K-toimintaan ja suuntaavat investointejaan?
- Miten yritykset suhtautuvat tekoälyyn ja kestävyiden investointeihin?

Tämä raportti sisältää kyselyn 9. kierroksen tulokset ja on jatkoa aiemmille raporteille jotka löytyvät ao. linkeistä:

[Kyselyn 1. kierroksen raportti \(8.5.2020\)](#)

[Kyselyn 2. kierroksen raportti \(17.6.2020\)](#)

[Kyselyn 3. kierroksen raportti \(8.12.2020\)](#)

[Kyselyn 4. kierroksen raportti \(27.4.2021\)](#)

[Kyselyn 5. kierroksen raportti \(19.1.2022\)](#)

[Kyselyn 6. kierroksen raportti \(25.4.2022\)](#)

[Kyselyn 7. kierroksen raportti \(1.12.2022\)](#)

[Kyselyn 8. kierroksen raportti \(18.1.2023\)](#)

Datat löytyvät myös ladattavassa ja interaktiivisessa muodossa (huomioithan, että valitset vasemmasta laidasta kierroksen tulokset filteriksi):

https://survey.taloustutkimus.fi/dashboard/yrityspulssi_avoin/

Mahdolliset rajoitukset ja vääristymät

- Kyselyssä on pyritty mahdollistamaan tarkkuus toimialakohtaisesti - "Kaikki vastanneet" -lukuja ei ole painotettu raportissa millään tavalla ja vertailu tulisi tehdä TOL-luokkien välillä. "Kaikki vastanneet" -osuuksia ei näin ollen voi yleistää koko pk-kenttää koskeviksi ilman tulosten painottamista.
- Alle viisi henkilöä työllistävät yritykset on jätetty tarkastelun ulkopuolelle ja havaintojen perusteella tällä on erittäin iso merkitys tulosten tulkintaan – makrotalouden kriisit iskeytyvät voimakkaimmin pieniin yrityksiin, jotka eivät näy tämän kyselyn tarkastelussa. Alle viiden henkilön yritykset muodostavat myös lukumäärältään huomattavan enemmistön pk-yritysjoukossa.
- Liikevaihdoltaan alle 200t€ yritykset on rajattu tarkastelun ulkopuolelle, mikä vaikuttaa tulosten tulkintaan merkittävästi. Aloittavat yritykset, joilla ei vielä ole liikevaihtoa, ja pienet toimijat jäävät otoksen ulkopuolelle, vaikka ne ovat usein erityisen haavoittuvia talouden muutoksille. Nämä yritykset muodostavat myös huomattavan osan yrityskentästä, joten niiden poissulkeminen voi vääristää tuloksia ja jättää huomiotta merkittävän osan pk-sektorin haasteista.
- Tämän tyyppisiä kyselyitä toteutettaessa on huomioitava vastausten mahdolliset vääristymät, jotka rajoittavat osaltaan tulosten yleistettävyyttä:
 - Pahiten makrotalouden haasteista kärsivät ovat usein halukkaimpia vastaamaan ja kertomaan huolistaan sekä tilanteestaan.
 - Osa vastaajista saattaa asettaa arvionsa hieman alakanttiin.
- Vastausten luotettavuutta voidaan nostaa esimerkiksi nostamalla vastausmääriä korkeammiksi tärkeimmillä toimialoilla, jotta luottamusväliä saadaan kavennettua.